

Kalotaszentkirály Község Híradója

Ismét tavaszodik...

Sok szeretettel köszöntöm a község lakóit a Községi Híradó idei első számának megjelenése alkalmával. Célunk, hogy közösségünkkel minél hatékonyabban kommunikáljunk, hagyományainkhoz híven, itt az alkalom, hogy betekintést nyerjen mindenki a község anyagi dolgaiba, problémáiba, kulturális életébe. A híradó tartalmazza a 2020-as év költségvetési tételeit, mind a bevételi oldalhoz kapcsolódó forrásokat, mind a kiadásokat. Tájékoztatjuk Önöket a tavaly decemberi lapszám óta eltelt időszakban hozott határozatainkról, fontos tudnivalókról.

Ha a 2020-as év költségvetési adatait tanulmányozzuk, észrevehetjük, hogy a Polgármesteri Hivatal saját jövedelme, azaz a befizetett adók (épület, udvar, kert, mezőgazdasági terület) és illetékek, az összköltségek kevés százalékát teszik ki. A többi pénzforrás a megyei és a kormány költségvetéséből állt össze.

Figyelembe véve a járványügyi helyzetet, ahol nem javasolt a község lakóival a közvetlen találkozás (tanácsosi szektorok eljárása) a Polgármesteri Hivatal Facebook oldalán hozzuk nyilvánosságra a fontos közleményeket és tudnivalókat. Ezért megkérem, hogy aki használja ezt a kommunikációs felületet a családokban, rokonságban, szomszédoknak, közöljék azokkal, akik nem használják ezt a felületet. A Községi Híradó *Fontos tudnivalók* rovata is bővebb lesz ugyan ezen okok miatt.

Az utolsó lapszám óta eltelt időszakban sem állt meg az élet. Felavatásra került az uszoda épülete, ahol tiszteletüket tették a megyei és az országos előjáróink. Az Ady Endre Iskola tanulói birtokukba is vehették a létesítményt. Közismert tény, hogy azt már a rómaiak is tudták: *Mens sana in corpore sano - Ép testben ép lélek*. Éppen ezért remélem, hogy a helyi Ady Endre Iskola ezzel az új létesítménnyel tovább bővülve, új lehetőségeket nyit az itt tanuló diákok számára, hogy az elméleti órákat követően, a szellemi edzés után, esetleg el-

În prag de primăvară ...

Cu ocazia apariției în acest an a primului număr al Jurnalului Comunei Sâncraiu, vreau să salut pe toți locuitorii comunei.

Prin editarea acestui ziar încercăm să ținem legătura și mai strânsă între administrația locală și cititorii noștri. Conform obiceiurilor, în primul număr, care apare în fiecare an, dăm publicității cifrele din bugetul anului precedent, atât la partea de venituri, cât și la partea de cheltuieli, precum și unele probleme cu care ne confruntăm, respectiv viața culturală a comunității. Tot în acest număr enumerăm hotărârile adoptate de Consiliul Local de la apariția ultimului număr de anul trecut.

La o analiză mai atentă putem observa din cifrele de buget pe anul 2020 că veniturile proprii ale primăriei care se obțin din impozite (curți, construcții, grădini și terenuri agricole extravilan) și diferite taxe, reprezintă un mic procent din bugetul total. Celelalte venituri au fost obținute de la Consiliul Județean Cluj și din bugetul de stat.

Având în vedere situația pandemică, unde interacțiunea directă cu locuitorii comunei nu este recomandată, chiar interzisă (parcurgerea sectoarelor de către consilieri), pe pagina de Facebook a Primăriei Sâncraiu afișăm informații importante, utile pentru diferite domenii. În acest sens vă rog, ca cei care utilizează acest mijloc de comunicare (Facebook-ul) să comunice în familiile lor, precum și vecinilor, rudelor anunțurile noastre. Cu siguranță că și rubrica *Anunțuri importante* din acest ziar va conține mai multe informații, decât de obicei.

De la apariția ultimului număr de anul trecut am inaugurat Bazinul de înot semiolimpic acoperit în localitatea Sâncraiu, prilej cu care au participat conducătorii instituțiilor și autorităților județene și guvernamentale. A fost foarte important acest moment pentru comunitatea noastră, precum și pentru toată microregiunea.

Este cunoscut faptul că, încă de pe vremea romanilor se știa, cât de importantă este armonia dintre trup și suflet, adică „*Mens sana in corpore sano*” – Minte sănătoasă în corp sănătos. Tocmai pentru acest lucru am speranța că, Școala Ady Endre din Sâncraiu cu acest nou obiectiv realizat, deschide noi orizonturi și posibilități pentru elevii care învață aici, cei care în urma orelor teoretice pot veni să se îmbospăteze atât fizic cât și mental. Având în vedere că suntem prizonierii televizorului

zsidadt végtagjaikat is megtornáztassák. Mert a mozgásra napjainkban a televízió, internet és betegség korszakában, néha fogságában, igen nagy szükség van. Hisz a fenti római közmondásnál maradva, orvosilag is igazolt, hogy a mozgásban tartott egészséges testet a betegségek sem tudják könnyen maguk alá gyűrni. Ezért külön köszönetet mondok a diákok nevében is mindazoknak, akik ezen létesítmény megvalósulásához, bármilyen módon hozzájárultak. Gondolok itt Románia Kormányára és a Kolozs Megyei Tanácsra, no, meg a szorgoskodó kezekre, akik építették. Remélem, hogy a jövőben is testileg-lelkileg ép és tehetséges gyerekek hagyják el évente az Ady Endre Iskolát, akik közül sokan idővel településünk és Kalotaszeg büszkeségévé válnak.

Ismét sikerült befejezni egy 2 éve elkezdett projektünket. Reméljük, hogy az új uszoda sokak számára nyújt majd kapcsolódási lehetőséget, nem csak a községben, de a környező településeken élőknek is. Meggyőződésem, hogy ez a beruházás a helyi turizmusra is pozitív hatással lesz, hisz ezáltal sikerül még egy plusz élményt nyújtani a községünkbe látogatóknak. Remélem, hogy ez a uszoda egyaránt szolgálni fogja úgy a hasznos pihenést, mint az úszást sportként űzők felkészülését.

Újból bebizonyosodott, hogy Kalotaszentkirály Község falvait tenni akaró, életképes, értük dolgozni érdemes emberek lakják, akik a megvalósításainkhoz létfontosságúak és szükség esetén hozzáteszik tudásukat, erejüket. Köszönet illesse Önöket ezért a hozzáállásukért.

A tél után ismét a tavasz kopog az ablakon, reménykeltően, az új kezdet kellemes érzésével. Megpróbálom felvázolni néhány idénre megfogalmazott fontosabb célkitűzésünket.

- * Reményeink szerint hamarosan kivitelezési győztessel tudunk szolgálni, aki a bicikliút megépítését fogja elvégezni a volt vasúti nyomvonal területén.
- * Be kell fejeznünk az iskola területén épülő multifunkcionális sportbázis munkáit.
- * Elkezdődtek a községi közbiztonsági-leltározási és újraértékelési munkálatai.
- * Befejezzük a községi erdők gazdálkodási tanulmányait.
- * Javításokat fogunk elvégezni a falvakból kivezető mezei, lekövezett útszakaszokon.
- * Felszereljük a falvakon berendezett kápolnákat.
- * Padokat készítettünk a Kalota-patak partjaira Kalotaszentkirályon és Malomszegen.
- * Elkészítünk egy megvalósíthatósági tanulmányt és kivitelezési tervet egy új kultúrotthon építésére a községközpontban. Reményeink szerint pénzforrást is találunk ennek kivitelezésére.
- * Tanulmányt készítettünk a helyi fejlesztési stratégiáról 2021–2027 időintervallumra.
- * Felújítjuk az eltörött szemetes kosarainkat, melyek a közterületeken vannak felfogva.
- * Megpróbáljuk előmozdítani a vízgyűjtő megépítését Kalotaszentkirály-Zentelke déli határában.

Megköszönöm a község lakóinak a segítségét, megértését, továbbra is számítunk közreműködésükre.

Az elmúlt nők napja, valamint a közelgő anyák napjára való tekintettel az ünnepekteknek erőt, jó egészséget, minden elképzelhető jót kívánok.

A közelgő húsvéti ünnepek alkalmából a Helyi Tanács, a Polgármesteri hivatal és a magam nevében kívánok áldott ünneplést, a lányoknak sok online locsolót és a legényeknek sok házhoz szállított piros tojást, mindannyiuknak kellemes húsvéti ünnepeket.

Póka András-György
polgármester

și a internetului, precum și a pandemiei, avem foarte mare nevoie de mișcare. Dacă rămânem la proverbul romanilor, este demonstrat și medical că un trup întreținut în mișcare se îmbolnăvește mai greu. Vreau să aduc mulțumiri, și în numele elevilor, celor care au contribuit la realizarea acestei investiții, și mă refer aici la Guvernul României, Consiliul Județean Cluj, precum și constructorului care a făcut o muncă exemplară. Sper ca în viitor, cu trup și suflet sănătos, copiii talentați vor fi absolvenții școlii „Ady Endre” din Sâncraiu care, cu timpul, vor deveni mândria localității și a întregului Ținutului Călatei.

Am reușit să terminăm o investiție începută de doi ani. Sperăm că noul bazin de înot va asigura posibilitate de relaxare și recreere nu numai celor din comună, ci și pentru localitățile și elevii școlilor din microregiune. Am convingerea că această investiție va avea un efect pozitiv și asupra turismului rural practicat în această localitate, deoarece diversifică oferta noastră turistică pentru cei care ne vizitează.

Sperăm că peste ani și ani, poate copiii din Sâncraiu, sau cei care vin aici cu scopul de a se iniția în acest sport, vor deveni campioni de mâine.

Cu ocazia acestei inaugurări s-a demonstrat încă odată că în satele aparținătoare comunei Sâncraiu trăiesc comunități viabile pentru care merită lucrat, oameni care participă și se bucură de realizările comune.

Având în vedere că primăvara ne bate la ușă și fiecare gospodăruț face planuri, și eu încerc să schițez câteva din obiectivele propuse pentru acest an.

- * Suntem în faza de achiziție a lucrării pentru investiția „Înființare pistă de bicicletă pe amplasamentul căii ferate dezafectate Huedin-Sâncraiu-Călățele”. Sperăm că în foarte scurt timp vom avea un câștigător pentru efectuarea lucrării, și lucrările se vor demara cât de repede posibil.
  - * Trebuie să terminăm amenajarea bazei sportive multifuncționale în incinta școlii.
  - * Suntem în derularea lucrării reactualizării domeniului public al comunei și evaluării acestuia.
  - * Vom finaliza amenajamentele silvice care prevăd modul de gospodărire cu pădurile comunale aflate în administrarea primăriei Sâncraiu.
  - * Vom face reparații pe porțiunile de drumuri de câmp pietruite la ieșirile din localități.
  - * Vom dota și termina lucrările de amenajare capele în satele aparținătoare comunei.
  - * Vom confecționa bănci pe malurile Văii Călatea în localitatea Sâncraiu și Brăișoru.
  - * Vom întocmi Studiul de fezabilitate și Proiectul tehnic pentru construirea unui cămin cultural nou în localitatea Sâncraiu. Sperăm că vom găsi și o sursă de finanțare pentru această lucrare.
  - * Vom schimba părțile deteriorate a coșurilor de gunoi amplasate pe domeniul public.
  - * Vom elabora strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2021–2027.
  - * Vom depune toate eforturile pentru continuarea lucrărilor la barajul din amonte de localitatea Sâncraiu pe Valea Călatea.
- În încheiere vreau să mulțumesc locuitorilor comunei pentru sprijinul și înțelegerea lor. Ne bazăm și în continuare pe colaborarea exemplară.

Cu ocazia zilei Internațională a Femeii nu de mult trecută, tuturor sârbătoritelor doresc sănătate, fericire și numai bine.

Cu ocazia apropiatelor Sârbători de Paști, în numele Consiliului Local, al Primăriei și al meu personal vă doresc un Paște Fericit, HRISTOS A ÎNVIAT!

Póka Andrei-Gheorghe
primar

Bezárt ajtók mögött...

Jn 20,19-21

„Aznap, amikor beesteledett, a hét első napján, ott ahol összegyűltek a tanítványok, bár a zsidóktól való félelem miatt az ajtók zárva voltak, eljött Jézus, megállt középen, és így szólt hozzájuk: «Békesség néktek!» És miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. A tanítványok megörültek, hogy látják az Urat. Jézus erre ismét ezt mondta nekik: «Békesség néktek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.»”

Bezárt ajtók mögött, félelemmel küszködő tanítványok képe tárul elénk a most felolvasott igeszakaszban. Különös összefüggés van az Igében közöltek és a mai emberi szívekben történő események között.

Ebben az elmúlt időszakban sok félelmem jött elő. Nem a vírustól félek, nem attól, hogy esetleg megbetegszem, hanem azokra a félelmeimre gondolok, amiket senkivel nem tudok megosztani, csak Istennel. És ezek a félelmek gyakran kényszerítettek térdre. Ha nem értem a dolgok alakulását, jobban félek. Ha nem tudom, mi vár rám, nagyobb a bizonytalanságom. Fogorvosnál is, bár nagyon félek, jobban szeretem, ha előre elmondják, hogy mit fognak csinálni. Mintha így elviselhetőbb lenne.

Nem tudom, hogy ti miben vagytok. Milyen félelmekkel küszködtök. Egyáltalán vannak-e félelmeitek? Mindenképp jó olvasni, hogy ezek a tanítványok, félelmeik ellenére összegyűltek. Talán ez hiányzik nekem, nekünk: a személyes találkozások, a meleg kézfogások.

Összegyűltek...

A tavaly, húsvétra készülve beszélgettem valakivel, aki szomorúan mondta el, milyen hiányérzete van, hogy nem gyűlhetünk össze a templomban istentiszteletre. Még ilyen nem volt – mondta. Dehogynem volt! Voltak még olyan idők, amikor nem volt szabad, tiltott dolog volt istentiszteletre járni. Remélem, nem lesz többet hasonlóan részünk!

A kérdés, ami foglalkoztat ezekben a furcsa időkben az, hogy mit fog eredményezni ez az állapot? Mit hoz a sok (csak) online térben megtartott istentisztelet?

Jézus tanítványai szétszéledtek, elhagyták Mesterüket, megtagadták Őt, egyikük el is árulta. Még a temetésén sem vettek részt mindnyájan. Hogy hogy nem, mégis a halála után, vasárnap délután összegyűltek. Igaz, félték, bezárták az ajtót, de együtt voltak.

A tavalyi ünnephez képest nincs kijárási tilalom, megnyitak a templomajtókat, szabad istentiszteletre menni, vajon lesz olyan, aki jönni fog? Össze fogunk gyűlni? Sokat gondolok arra, hogy a „kényelmes otthonlét” ellustít minket. Kívánom, hogy ne így legyen. Már gyermekeinknél is tapasztaltam, hogy mennyire szerették az internetes istentiszteleti rendet, mert sokkal rövidebb. Közben lehet tenni-venni.

A tanítványok vágytak egymás közösségére. Bárcsak ez jellemezne minket is!

Eljön Jézus...

„Eljött Jézus, megállt középen, és így szólt hozzájuk: Békesség néktek!” Jn 20,19b

Shalom, azaz béke. Amiben ezek a tanítványok vannak, minden csak nem shalom. Amiben most vagyunk, az minden, csak nem shalom.

Mikor lehet békeségem? Az Ige válaszából azt érthetjük meg, hogy akkor lehet békeségem, ha eljön Jézus, a közép-pontba kerül, és megszólal. Nem tudom, drága testvérem, hogy mi van életed középpontjában, hogy mi tölti ki napjaidat, talán a munka, a TV. Mondanám, hogy ne nézzetek nagyon sok TV-t, főleg a híreket ne nézzétek reggeltől estig, mert ez nem ad békeséget, hanem felkavar. Ne ez legyen a központban, hanem a feltámadott élő Krisztus.

Ő jön, középre áll, és miután megmutatja tanítványainak kezét és oldalát, szenvedésének jeleit, a tanítványok örülnek. Hogyne örültek volna?

Emlékezz csak, amikor volt ilyen isten-élményed, bizonyosságod, élő hited, akkor téged is betöltött az öröm. Ha nincs öröm, nincs shalom, nincs Jézus, akkor valami más van, békétlenség, bizonytalanság. Jézus azért jön ma is, hogy békeséget, örömet adjon békétlenségünkben és örömtelenségünkben.

Elküldelek titeket...

Jézus feladattal bízta meg tanítványait, hogy legyenek tanúi, mutassák, éljék meg ezt az örömet. Hadd lássák meg mások a békét az életükben!

Bennünket is így szeretne látni az ünnepünkben! Töltsön el az Ő békesége, örüljünk Neki, örüljünk egymásnak! Jó lenne, ha így lenne! Ámen.

Bántó-Tamás Szilveszter
református lelkipásztor

Învieria Domnului

Învieria Domnului Iisus Hristos este cea mai mare sărbătoare a creștinului, o sărbătoare a bucuriei și a luminii.

Sărbătoarea Învierii Domnului sau Sfintele Paști își trage denumirea de la cuvântul ebraic “pesach” care înseamnă trecere. Era sărbătorită de iudei la început pentru creația omului, iar mai târziu în amintirea trecerii poporului israelitean de la robie la libertate.

Dacă mielul pascal a prefigurat încă de atunci sacrificiul și jertfa de pe cruce a Mântuitorului Iisus Hristos, sărbătoarea Paștilor a continuat să reprezinte pentru fiecare om în parte o trecere de la moarte la viață dar și o trecere de la robia păcatelor la starea de libertate a omului. Acest mod de trecere de la moarte la viață și de la păcat la libertate, nu poate fi realizat decât prin participarea activă a creștinului la pregătirea spirituală prin jertfa aduse în perioada Postului Mare.

Pregătiți fiind în această perioadă prin post și rugăciune, eliberați de păcate prin Taina Spovedaniei și împăcați cu Hristos prin împărtășania cu Trupul și Sângele Lui, suntem chemați să primim lumina Învierii Sale.

Sărbătoarea Învierii Domnului este și o sărbătoare a luminii. Așa cum la creație Dumnezeu a făcut lumina din întunericul necreat prin cuvintele “să fie lumină” și a adus la viață plantele, animalele, omul etc, tot așa prin lumina Învierii lui Hristos întunericul păcatului s-a transformat în lumina faptelor bune, iar omul a fost reabilitat și împăcat cu Dumnezeu prin jertfa lui Hristos.

Cu ocazia acestei sărbători avem și un salut specific pe care vi-l adresez și dumneavoastră “Hristos a înviat”, iar răspunsul salutului este “Adevărat a înviat”

Totuși, primele cuvinte a lui Hristos adresate celor cărora s-a arătat după Înviere au fost “bucurați-vă” și “pace vouă”. Prin aceste cuvinte Hristos ne arată că adevăratele stări sufletești ale creștinului cu această ocazie sunt acelea ale bucuriei și păcii interioare. Bucuria, pacea și lumina ne sunt aduse de Hristos cu ocazia acestui mare praznic. Bucuria pentru ca ne arăta că nu a uitat de noi, că am devenit fiii care trebuie să moștenească împărăția Sa. Pacea pentru că trebuie să fim împăcați cu Dumnezeu, cu semenii noștri și cu noi înșine.

Lumina pentru ca lumina învierii sale ne călăuzește calea pe care trebuie să mergem fiecare spre comuniunea cu Hristos.

Să petrecem această sărbătoare în bucurie și pace, la care se va adăuga lumina Învierii Lui Hristos.

Sărbători binecuvântate!

Preot
Rednic Vasile

A 2020-as ÉV KÖLTSÉGVETÉSE

A 2020-AS ÉV BEVÉTELEI

	-lej-
Épületadó:	87.375
- magánszemélyek	56.065
- jogi személyek, cégek	31.310
Területadó:	208.603
- magánszemélyek	52.052
- jogi személyek, cégek	1.194
- külterület	155.357
Gépjárműadó:	116.107
- magánszemélyek	89.683
- jogi személyek, cégek	26.424
TULAJDONJOGI ADÓK ÖSSZESEN	412.085
Bérleti díjak	51.316
Helyi adminisztratív adók, illetékek	5.899
Működési engedélyek illetéke	36.509
Adóigazolási bizonylatok illetéke	1.220
Büntetések, bírságok	32.508
Közjegyzői illetékek	2.044
Más jövedelmek	17.405
SAJÁT JÖVEDELEM ÖSSZESEN	146.901
Jövedelemadók visszaosztása	253.896
A Kolozs Megyei Tanács által visszaosztott összeg	1.022.707
A Kolozs Megyei Tanács alapjából átutalt összeg	439.427
Á.F.A. visszaosztása:	2.454.870
- az iskola fenntartási költségei, a fogyasztókat gondozók bérei	348.870
- költségvetés-kiegészítés	2.106.000
Fűtéstámogatás	3.737
Sürgősségi, beavatkozási alapból	236.000
A földhivataltól kapott összeg táblázásra	22.249
4.432.886	

ÖSSZES BEVÉTEL 2020-BAN **4.991.872**

SAJÁT JÖVEDELEM 2020-BAN

BEVÉTELEK

- kultúrházak, lakodalmas terem bérlése	2.746
- községi legelők bérlése	179.896
- faeladás	39.662
- szemétdíj	126.851
ÖSSZES BEVÉTEL	349.155

KÖLTSÉGEK

- üzemanyag-költségek	8.541
- kultúrotthonok és lakodalmas terem felújítási munkálatai	25.191
- szemétszállítás	174.443
- erdők őrzése	88.796
- fedett úszómedence építése	267.642
- kápolna kialakítás Magyarókeréken, Malomszegen, Kalotadámoson, Jákótelkén	45.459
- mezei utak kövezése, javítása	149.784
ÖSSZES KÖLTSÉG	759.8560

Többlet költség 2020-ban **410.701**
MEGMARADT ÖSSZEG AZ ELŐZŐ ÉVEKBŐL .. **1.224.092**
ÖSSZESEN MEGMARADT ÖSSZEG **813.391**

A 2020-AS ÉV KÖLTSÉGEI

	-lej-
A helyi tanács működésére	1.654.603
- fizetések (alkalmazottak, tanácsosok)	974.895
- működési költségek	280.451
- beruházási költségek	399.257
- köztérfigyelő kamerarendszer	334.942
- kerítésépítés a magyarókeréki iskolánál	51.300
- laptop és számítógép vásárlás	13.015
Egyéb költségek – virág	59.772
Tűz- és lakosságvédelem	49.780
Tanúgy, iskola	509.734
- működési költségek	250.368
- ösztöndíjak	18.724
- beruházási költségek	240.642
- mozgáskorlátozottakat segítő feljáratok	30.940
- napelemek és sportpálya (EU-s pályázatok)	209.702
Kultúra, egyházak, sport	1.026.873
- működési és anyagköltségek	23.131
- egyházak, fociegyesület támogatása	35.000
- beruházások	968.742
- fedett úszómedence építése	417.106
- a fedett uszoda parkolója	314.370
- a focipálya pompaállomása	8.000
- kápolna kialakítás Magyarókeréken, Malomszegen, Kalotadámoson, Jákótelkén	229.266
Szociális és más segélyek	426.896
- szellemi fogyatékosok gondozói fizetések	2.052
- szellemi fogyatékosok gondozói illetéke	420.237
- fűtéstámogatás	4.607
Közvilágítás, vízellátás, gázellátás	401.811
- működési költségek	100.422
- beruházások	301.389
- vízhálózat bővítése Kalotaszentkirályon	9.744
- a közvilágítási hálózat és a közvilágítás bővítése ...	132.145
- gázellátási tanulmány	66.000
- Malomárok-szabályozás és támfalépítés	93.500
Környezetvédelem	49.432
- szolgáltatások	49.432
Közterületfenntartó munkás	41.956
- bérek, fizetések	41.956
Mezőgazdaság	78.692
- szolgáltatások	78.692
Utak, hidak:	811.652
- utak, hidak fenntartása	73.250
- beruházási költségek:	738.402
- kerékpárút	45.525
- híd a Kalota-patakon	100.880
- a községi utak javításai, felfestése	239.696
- hídpillérek	33.200
- a kerékpárút hídpillére és hídja a Kalota-patakon .	184.500
- mezei utak kövezése	43.483
- járdaépítés a községben	91.118
ÖSSZES KÖLTSÉG 2020-BAN	5.111.201

Többletköltség 2020-ban **119.329**
MEGMARADT ÖSSZEG AZ ELŐZŐ ÉVEKBŐL **372.384**
ÖSSZESEN MEGMARADT ÖSSZEG **253.055**

A HELYI TANÁCS

BUGETUL ANULUI 2020

VENITURILE BUGETULUI LOCAL PE ANUL 2020

	-lei-
Impozit pe clădiri:	87.375
- persoane fizice	56.065
- persoane juridice	31.310
Impozit pe teren:	208.603
- persoane fizice	52.052
- persoane juridice	1.194
- extravilan	155.357
Impozit pe mijloace de transport	116.107
- persoane fizice	89.683
- persoane juridice	26.424
TOTAL IMPOZITE PE PROPRIETATE	412.085
Venituri din concesiuni si închirieri	51.316
(Romtelecom, Sanitur, dispensar, bloc specialiști, U.M.)	
Taxe locale	5.899
(taxă timbru, taxă legalizare, taxă firmă, taxă mijloace lente etc.)	
Taxe și tarife pentru elib. licențe și autorizații	36.509
Taxă eliberare certificat fiscal	1.220
Venituri din amenzi	32.508
Impozit din taxe notariale	2.044
Alte venituri, taxe judiciare de timbru	17.405
TOTAL VENITURI PROPRII	146.901
Cote defalcate din impozitul pe venit	253.896
Sume alocate de Consiliul Județean	1.022.707
Sume repartizate din Fondul la dispoziția Consiliului Ju-	
dețean	439.427
Sume defalcate din TVA	2.454.870
- cheltuieli materiale școală, indemnizație handicap ..	348.870
- pentru echilibrare buget local	2.106.000
Subvenții pentru ajutor lemne	3.737
Subvenții primite din Fondul de intervenție	236.000
Sume alocate din bugetul ANCP - cadastru	22.249
	4.432.886

TOTAL VENITURI PE ANUL 2020 ..... **4.991.872**

AUTOFINANȚATE PE ANUL 2020

VENITURI

- închirieri cămin cultural și sală festivități	2.746
- utilizarea pășunilor comunale	179.896
- vânzare masă lemnoasă	39.662
- taxa de salubritate	126.851

TOTAL VENITURI **349.155**

CHELTUIELI

combustibil (benzină, motorină)	8.541
întreținere cămin cultural, sală festivități	25.191
(curent electric, consum apă, dif. materiale)	
- colectarea deșeurilor	174.443
pază fond forestier	88.796
construire bazin de înot acoperit	267.642
- amenajare capele în localitățile Alunișu,	
Brăișoru, Domoșu, Horlacea	45.459
pietruire drumuri de câmp	149.784
TOTAL CHELTUIELI	759.856

DEFICIT la 31.12.2020 ..... **410.701**

EXCEDENT - anii precedenți **1.224.092**

TOTAL EXCEDENT **813.391**

CHELTUIELILE BUGETULUI LOCAL PE ANUL 2020

	-lei-
Autorități executive	1.654.603
cheltuieli de personal	974.895
bunuri și servicii	280.451
cheltuieli de capital	399.257
- sistem supraveghere video	334.942
- construire gard la Școala Alunișu	51.300
- achiziționare laptop si calculator	13.015
Alte servicii publice generale : flori	59.772
Protecția civilă și prot. contra incendiilor	49.780
Învățământ	509.734
bunuri și servicii	250.368
burse elevi	18.724
cheltuieli de capital	240.642
- amenajare rampe acces pt. pers. cu dizabilitati	30.940
- dezvoltarea infrastructurii sportive și energetice ..	209.702
Cultură, sport, religie:	1.026.873
- cheltuieli materiale - cultură, sport , religie	23.131
- cofinanțare biserici, echipa fotbal	35.000
- cheltuieli de capital:	968.742
- construire bazin de înot acoperit	417.106
- parcare bazin de înot	314.370
- înlocuire pompă pt. stație de pompare baza sport	8.000
- amenajare capele în localitățile Alunișu,	
Brăișoru, Domoșu, Horlacea	229.266
Asistență socială:	426.896
salarii asistenți handicap	2.052
indemnizații pentru pers. cu handicap	420.237
ajutor de încălzire	4.607
Iluminat public, alimentare cu apă	401.811
- bunuri și servicii	100.422
- chelt. de capital	301.389
- extindere rețea de apă în localitatea Sâncraiu	9.744
- modernizarea rețelei de iluminat public	132.145
- înființare rețea de distribuție gaze naturale	66.000
- regularizare Canalul Morii și zid de sprijin	93.500
Protecția mediului	49.432
- Bunuri și servicii	49.432
Muncitor întreținere domeniul public	41.956
- cheltuieli de personal	41.956
Agricultura	78.692
Bunuri și servicii	78.692
Transporturi:	811.652
- drumuri și poduri- lucr. de întreținere	73.250
- cheltuieli de capital:.....	738.402
- pista de bicicletă	45.525
- confecționare pod peste Valea Călata	100.880
- reparații drumuri și străzi, marcaje longitudinale ..	239.696
- confecționare timpene pe drumurile comunale și străzi	33.200
- construire pilon și refacere pod pietonal/bicicliști	
pe Valea Călata	184.500
- refacere drum de exploatare agricolă prin pietruire ...	43.483
- construire trotuare în Comuna Sâncraiu	91.118
TOTAL CHELTUIELI PE ANUL 2020	5.111.201
DEFICIT la data de 31.12.2020	119.329
EXCEDENT - anii precedenți	372.384
TOTAL EXCEDENT	253.055

CONSILIUL LOCAL

FONTOS TUDNIVALÓK

A község lakosait érintő fontosabb tudnivalók:

- **A 3/2020-as helyi tanácsolat alapján mindenki köteles a birtoka körül rendben tartani a közterületet (utca, sánc, járdá, kapu, kerítés, patakpart stb). Ellenkező esetben 1.000-tól 2.500 lejig terjedő bírság róható ki. Nem cél bírságot, hanem a karbantartás a fontos.**
- **A közterület karbantartást (kaszálás, sánc- és járdatarítás) lehetőleg egy időben kell elvégezni (kb. egy héten belül), ezért a megadott telefonszámokon SMS üzenetet kap mindenki.**
- A község tisztasága érdekében felkérjük a tisztelt lakosokat, hogy rendeltetésének megfelelően használják a köztérre elhelyezett szemetesládáinkat, ne a közterületre, sáncokba dobják a szemetet.
- **A műanyagpalackokat és fémdobozokat kérjük alaposan összenyomva dobják a kihelyezett nagy szemégyűjtőkbe.**
- A Szentkirályon és Zentelkén elhelyezett két fémtartályba lehet tenni a használt ruhákat és lábbeliket, melyeket a Caritas oszt szét a rászorulóknak.
- **Tilos** a mezőgazdasági szerszámok és építkezési anyagok (kivételt képeznek, akik érvényes építkezési engedéllyel rendelkeznek) közterületen való tárolása. Ellenkező esetben 50 lej/gép/nap és 10 lej/m³ építkezési anyag/nap, bírság szabható ki.
- A járdák a gyalogos közlekedés érdekében épültek, ezért tilos a gépjárművekkel a járdán parkolni. A gyalogosok a járdákon közlekedjenek!
- Felhívjuk a figyelmet, hogy akinek van kutyája, tartsa a saját telkén, ne kerüljön a közterületre. A jelenlegi törvények miatt lehetetlen megoldani az egyre nagyobb számú gazdátlan (kóbor) kutyák helyzetét.
- Az erdei út és a mezei utak tisztán tartása és épségben maradása érdekében, mindenkit megkérünk, hogy ne szántsa be a sáncokat, lehetőleg letakarított, tiszta mezőgazdasági szerszámokkal, szekerekkel közlekedjenek rajtuk. Ellenkező esetben az 53/2014-es Önkormányzati Határozat alapján 50-től 500 lejig terjedő bírságot szab ki a Polgármesteri Hivatal.

- Építkezési hulladékanyagokat csak a hivatal vezetőségének értesítése után lehet elszállítani és elhelyezni a kijelölt helyekre.
- **A 3/2018-as Önkormányzati Határozat** alapján mindenki köteles rendben tartani háza homlokzatát. Az érintetteknek felszólítást küldtünk, mely alapján tavaly év végén épületadója 500%-kal növekedett annak, aki nem végezte el a szükséges munkálatokat, valamint bírság is kiróható.
- **Közterületen tilos az alkoholfogyasztás!**
- A mezei utak és az erdei út mentén, valamint a Kő-hegy tavaknál figyeljünk a tisztaságra, sőt megkérjük, jelezzék a szemetelőket!
- A 181/2020-as törvény szerint tilos a növényi hulladék (levelek, ágak) égetése. Kérünk mindenkit a törvény betartására. (A büntetés 400 – 800 lej).
- Ezeket a hulladékokat komposztálni lehet a kertben vagy a falvakon kijelölt területekre/helyekre lehet szállítani:
  - Kalotaszentkirály-Zentelkén a Kalota-patak török-kerti holtágába a leveleket és az ott kijelölt területre az ágakat (feldolgozás céljából).
  - Kalotadámoson, Jákótelkén, Magyarókeréken és Malomszegen a helyi tanácsosok értesítik a lakosokat a kijelölt helyekről.
- Ugyanakkor megkérjük mindazon kalotaszentkirály-zentelki tulajdonosokat, akiknek földjük van az Alsó-réten, a Kalota-patak partjai mentén, hogy az árterületen vágják vagy vágassák ki a fákat, szállítsák haza, az ágakat pedig szedjék össze csomókba.

Uzoda

- Tavaly év végén befejeződtek a munkálatok, idén március 14-én ünnepélyes keretek között felavatódott a fedett uszoda.
- Büszkék vagyunk ezen építkezés/befektetés megvalósítására!
- Működtetés céljából a helyi önkormányzat az uszodát átadta a helyi Ady Endre Iskolának, viszont, a fenntartási/működtetési költségeit az önkormányzat biztosítja.
- Az iskola kidolgozta a működési szabályzatot és programot. A járványügyi helyzet miatt jelenleg az iskola diákjai használhatják tornaórákon. Majd, ha a helyzet megengedi, nyitva lesz a közösség részére is, amikor a szabályzat és a program is nyilvános lesz.

Ezen célok megvalósítása érdekében, kérjük az Önök megértését és támogatását!

A HELYI TANÁCS

Hotărârile adoptate de Consiliul Local în perioada ianuarie – martie 2021

- Hotărârea nr. 1.** privind aprobarea acoperirii definitive a deficitului pe anul 2020 la bugetul local și la bugetul instituțiilor publice din venituri proprii și subvenții la secțiunea de dezvoltare
- Hotărârea nr. 2.** privind aprobarea modificării organigramei și a statutului de funcții pentru aparatul de specialitate al primarului comunei Sâncraiu pe anul 2021
- Hotărârea nr. 3.** privind reactualizarea „Planului de analiză și acoperire a riscurilor”
- Hotărârea nr. 4.** privind aprobarea „Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență a comunei Sâncraiu”
- Hotărârea nr. 5.** privind aprobarea Planului local de acțiuni și lucrări de interes local în Comuna Sâncraiu pe anul 2021
- Hotărârea nr. 6.** privind aprobarea prelungirii perioadei de aderare în calitate de membru al **Asociației Grupul de Acțiune Locală Napoca Porolissum pe perioada 2021 – 2030**, desemnarea reprezentantului Comunei Sâncraiu din județul Cluj în Adunarea Generală a asociației și aprobarea cotizății anuale a acesteia.
- Hotărârea nr. 7.** privind aprobarea lucrărilor pentru realizare bransamente/racorduri la rețele edilitare în zona străzii localității în cadrul investiției **ELABORARE DOCUMENTAȚIE PENTRU AUTORIZAREA EXECUTĂRII LUCRĂRILOR DE: – DESFIINȚARE CORP C1 – CASĂ DE LOCUIT, CORP C2 – ANEXĂ GOSPODĂREASCĂ – CONSTRUIRE CASĂ UNIFAMILIALĂ P+M, ÎMPREJMUIRE TEREN, AMENAJĂRI EXTERIOARE, MODIFICARE ȘARPANTĂ CORP C3 – GRAJD CU ȘURĂ, BRANȘAMENTE, RACORDURI** realizată de GERE ILDIKO-IRINA, Sâncraiu nr. 327
- Hotărârea nr. 8.** privind darea în administrare a unor bunuri imobile (construcții și terenuri), proprietate publică a Comunei Sâncraiu, către Școala Gimnazială „Ady Endre” Sâncraiu
- Hotărârea nr. 9.** privind acordul Consiliului Local Sâncraiu (în calitate de proprietar) în vederea implementării progra-

ANUNȚURI IMPORTANTE

Câteva măsuri și recomandări importante pentru cetățenii comunei:

- Conform HCL nr. 3/2020, cetățenii, proprietarii de imobile pe teritoriul comunei Sâncraiu sunt obligați la curățirea și întreținerea străzii, spațiului din fața imobilului, șanțului, trotuarului, imobilului, împrejurimii acestuia. În caz contrar se aplică amendă contravențională între 1.000 și 2.500 lei.
- Dorim ca lucrările de întreținere (cosire, curățire șanț și trotuar) să fie efectuate în aceeași perioadă (în decursul unei săptămâni). Astfel fiecare gospodărie va fi anunțată prin mesaj SMS în vederea efectuării lucrărilor.
- Pentru păstrarea curățeniei domeniului public al comunei, Vă rugăm să folosiți coșurile de gunoi montate și să nu aruncați mizeria pe străzi, trotuare și în șanțuri.
- PET-urile și dozele de aluminiu să le aruncați în containerele amenajate cât mai compactate.
- Hainele și încălțămintele de care nu avem nevoie, se colectează în cele două recipiente așezate în Sâncraiu și în Zam. Aceste ajutoare sunt administrate și distribuite nevoiașilor de Caritas.
- Este interzisă parcarea utilajelor agricole și depozitarea materialelor de construcții (exceptând cei care au autorizație de construire) pe domeniul public al comunei. Nerespectarea se pedepsește cu amendă contravențională, astfel: 50 lei/utilaj/zi și 10 lei/mc material/zi.
- Trotuarele s-au construit pentru circulația pietonilor, astfel este interzisă parcarea cu autovehicule pe trotuare. Pietonii să circule pe trotuare!
- Vă atragem atenția ca, proprietarii de câini să țină câinii în curte, să nu ajungă pe domeniul public. Din cauza legislației în vigoare este imposibilă rezolvarea problemei câinilor fără stăpân.
- Pentru menținerea stării bune și curățeniei drumului forestier și a drumurilor de câmp, Vă rugăm să nu distrugeți șanțurile, să circulați cu utilaje și atelaje curățite. În caz contrar, conform HCL nr. 53/2014 Primăria va sancționa contravențional cu amendă de la 50 lei la 500 lei.

- Transportul și depozitarea materialelor și deșeurilor de construcții se poate face în locurile special amenajate, numai după anunțarea prealabilă a conducerii Primăriei.
- Conform Hotărârii Consiliului Local nr. 3/2018, sunt obligați toți cetățenii să întrețină fațada casei. La sfârșitul anului trecut s-au trimis somațiile celor vizați, acelor persoane care nu au executat lucrările, li s-a majorat impozitul până la 500% și totodată pot fi amendate.
- Este interzis consumul de alcool pe domeniul public!
- Vă rugăm să păstrăm curățenia de-a lungul drumurilor de câmp, a drumului forestier și în jurul lacurilor Horaița, chiar să ne contactați dacă observați persoane care lasă mizerie.
- Conform Legii nr. 181/2020 este interzisă arderea resturilor vegetale (frunze, crengi) amenda fiind între 400 – 800 lei, acestea trebuie compostate sau pot fi transportate pentru depozitare în locurile stabilite în vederea prelucrării acestora de Primărie:
- în Sâncraiu frunzele în albia părăsită a Văii Călata, iar crengile în locul stabilit, ambele la Torokkert.
- în localitățile Alunișu, Brăișoru, Domoșu, Horlacea consilierii vor anunța populația despre locurile stabilite.
- Totodată îi rugăm pe cei care au pământ/proprietate la Alsoret pe malurile Văii Călata, să taie arborii din zonele inundabile, să le transporte acasă și crengile să lase adunate în grămezi.

Bazinul de înot

- La finele anului trecut s-au finalizat lucrările, iar în 14 martie 2021 s-a inaugurat bazinul de înot acoperit în localitatea Sâncraiu.
- Suntem mândri de realizarea acestei investiții!
- În vederea funcționării bazinului, Consiliul Local Sâncraiu l-a predat Școlii Gimnaziale Ady Endre Sâncraiu, dar cheltuielile de întreținere și funcționare îi revin consiliului.
- S-a întocmit regulamentul și programul de funcționare. Datorită restricțiilor cauzate de pandemie, în prezent bazinul este folosit doar de elevii școlii pentru desfășurarea orelor de educație fizică. Bazinul va fi deschis comunității, când restricțiile vor permite acest lucru, vor fi publicate regulamentul și programul.

Pentru realizarea și respectarea acestora apelăm la înțelegerea și sprijinul Dumneavoastră!

CONSILIUL LOCAL

mului „ELECTRIC UP” de către S.C. PARADIGMA FOREST S.R.L., la imobilul concesionat prin Contractul de concesiune nr. 638/11.04.2011

- Hotărârea nr. 10.** privind aprobarea lucrărilor pentru creare acces nou și realizare branșamente/racorduri la rețele edilitare în zona străzii localității în cadrul investiției **ELABORARE DOCUMENTAȚIE PENTRU AUTORIZAREA EXECUTĂRII LUCRĂRILOR DE CONSTRUIRE LOCUINȚĂ UNIFAMILIALĂ, ÎMPREJMUIRE, RACORDURI ȘI BRANȘAMENTE**, realizată de DRAȘOVEAN RADU, Sâncraiu nr. 257
- Hotărârea nr. 11.** privind aprobarea P.U.Z. și planșă reglementări urbanistice, aprobarea realizării de acces la drumul din extravilan și realizare branșamente/racorduri în drumul local în cadrul investiției **ELABORARE DOCUMENTAȚIE P.U.Z. INTRODUCERE ÎN INTRAVILAN ȘI DOCUMENTAȚIE PENTRU AUTORIZAREA EXECUTĂRII LUCRĂRILOR DE CONSTRUIRE A OBIECTIVULUI – EXTINDERE FERMĂ VACI, AMENAJĂRI EXTERIOARE, ÎMPREJMUIRI TEREN, BRANȘAMENTE, RACORDURI, OPERAȚIUNI NOTARIALE**, realizată de S.C. PRIME BEEF TRANSILVANIA S.R.L., Sâncraiu nr. FN.
- Hotărârea nr. 12.** privind aprobarea lucrărilor pe domeniul public și privat al comunei Sâncraiu pentru investiția **CONSTRUIRE ȘI DOTARE CĂMIN CULTURAL ÎN LOCALITATEA SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ**, realizată de COMUNA SÂNCRAIU
- Hotărârea nr. 13.** privind aprobarea încheierii unui Contract de prestări a serviciului de salubritate a localităților Comunei Sâncraiu, cu un agent economic autorizat prin ATRIBUIRE DIRECTĂ pentru o perioadă de un an.
- Hotărârea nr. 14.** privind aprobarea **Regulamentului sistemului de supraveghere video stradal al Comunei Sâncraiu.**
- Hotărârea nr. 15.** privind actualizarea Consiliului Comunitar Consultativ în comuna Sâncraiu
- Hotărârea nr. 16.** privind execuția bugetară la 31 decembrie 2020
- Hotărârea nr. 17.** privind aprobarea programului de măsuri a gospodăririi localităților Comunei Sâncraiu în anul 2021

Conținutul acestor hotărâri pot fi studiate la afișierul primăriei.

CONSILIUL LOCAL

Oktatunk és nevelünk

Az Ádý Endre Általános Iskola tevékenységei

Kedves diákok, tisztelt szülők!

A karácsonyi lapszám óta is történtek események iskolánkban. A teljesség igénye nélkül röviden beszámolok ezekről nektek, Önöknek.

Januárban az önkormányzat tanácshatározattal iskolánkat bízta meg az újonnan épült uszoda működtetésével. A létesítmény működtetése érdekében meghirdettünk egy szerződéses állást, szabályzatot dolgoztunk ki, engedélyekért folyamodtunk, árlistát, programot állítottunk össze. A februári hónapban az első tanítási hét a 2-es, azaz a sárga forgatókönyv szerint zajlott, vagyis az V–VII. osztály online, a többi már az osztályteremben tanulhatott. Az elemi osztályosok tanulói számára elindult a délutáni oktatás. Bekapcsolódtunk a Fenntarthatósági témahét programsorozatba, amelyet a magyarországi PontVelem Nonprofit Kft. szervez. A cég, és rajta keresztül a program működését számos partner támogatja, akik számára szintén fontos a gyermekek környezettudatos oktatása, a karitatív tevékenység ösztönzése, valamint az iskolák és pedagógusok támogatása. A ZöldOkos Kupán a diákok csapatban versenyeztek. Helyet adott iskolánk a megyei Csillagszerző Matematikaversenynek, igaz idén először online formában. Megszerveztük a Hermann Ottó Kárpát-medencei Biológia Versenyt is. A Mátyás király születésnapja című megyei versenyre sok diákunk benevezett és sikereket is elértek, díjakat szereztek.

Az Iskola másként hete megszervezését májusra tettük át.

Márciusban sor került a Gyarmathy Zsigmond Ösztöndíj átadására. Köszönet ismét vendégeinknek, hogy elfogadták meghívásunkat, támogatóinknak az anyagi juttatásokért. Örvedetes, hogy iskolánk volt diákjai is egyre nagyobb számban támogatják a díjat.

Az iskola személyzetében is történtek változások. Januártól Kovács Brigitta az iskolánk titkárnője, és Rácz Szerényke az éjszakai pedagógus. Kívánom, érezzék jól magukat közöttünk, legyen gyümölcsöző munkájuk.

Mindenkinek köszönjük a bárminemű segítségnyújtását. Érezzük, hogy szívükön viselik az iskolánk fennmaradását, fejlődését.

Terveinket lassan nem is merem ismertetni, hisz ilyen instabil törvényhozásnál már megszokhattuk, hogy egy rendelet bármit felboríthat. Fontos, hogy egészségesek, bizakodóak legyünk a jövőre nézve.

A közelgő húsvét alkalmával, a magam és az iskola munkaközössége nevében áldott ünnepeket kívánok.

Okos-Rigó Dénes
igazgató

Gyarmathy Zsigmond-ösztöndíj, 2021 március

Az idei ösztöndíj átadását, a kultúrotthon melletti parkban egy rövid március 15-ei forradalom és szabadságharcról szóló megemlékezés előzte meg.

Vendégeink között örömmel köszönthettük: Kelemen Hunort, az RMDSZ szövetségi elnökét, Románia miniszterelnök-helyettesét, Vincze Lorántot, EP-képviselőt, Csoma Botondot, parlamenti képviselőt, az RMDSZ Kolozs megyei szervezetének elnökét, László Attila szenátort, Vákár Istvánt, a megyei önkormányzat alelnökét, Demeter Stefánia-Katalint, Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusának konzulját, Jakab Adorjánt, a Szövetségi elnöki hivatal kabinetfőnökét, Nagy Zoltán Leventét, a Szövetségi elnöki hivatal kabinet-igazgatóját, Szép Gyulát, a Kolozsvári Magyar Állami Opera igazgatóját, Lakatos András, iskolánk örökös igazgatóját, Póka András Györgyöt községünk polgármesterét, Péter György Árpád alpolgármestert, a helyi RMDSZ elnökét. Beszédük után koszorúzás következett. Az emlékezés koszorúját a parkban lévő Gyarmathy Zsigmond-szobránál helyeztük el. Azt követően a kultúrotthonban egy színvonalas előadás bemutatására került sor iskolánk VI. osztályos tanulóinak előadásában. Az előadás címe: *Gyarmathy Zsigáné, a hazaszerető honleány és a sikeres üzletasszony*. Az iskolásokat Péter Mónika Mária magyartanár nő tanította be. Ezt követte a Gyarmathy Zsigmond Ösztöndíj átadása.

Az ösztöndíj átadásával egy 18 éves hagyománynak tettünk eleget, vagyis az ösztöndíj elérte a nagykorúságot. Ez az ösztöndíj Kiss B. Atilla színművész és Okos Márton falunk szülöttjének a kezdeményezésére indult még 2003-ban. Azóta minden évben díjaztuk az iskolánk V–VIII. osztályos ta-

nulói közül a legjobbakat. A járványhelyzet miatt idén Okos Márton úr nem vehetett részt az átadáson, üdvözlő sorait tolmácsoltuk az egybegyűlteknél. Az idei pályázati felhívás összeállítása, elbírálása egy kis fejtörést okozott, mivel a járványhelyzet miatt elmaradtak az olimpiászok, vetélkedők, sportversenyek. Helyette maradtak az online versenyek és azok, amelyeket ez a kevés iskolába járás alatt meg lehetett tartani. Kivéve a tavalyi 4. osztályosoknak, akiknek az egész évben történt tevékenységét beszámítjuk. Ennek ellenére létrejött egy pontrendszer és pályázati felhívás, amely alapján saját magukat is pontozhatták, és amelyet a kuratórium tagjai leellenőriztek. Az eredmény a magaviselet, az iskolában elért tanulmányi átlag és a versenyeken elért eredmény alapján született meg. Idén 17 diák adta le a pályázatát, 16 érdemösztöndíjra és 2 szociális ösztöndíjra (egy valaki mindkét ösztöndíjra beadta), viszont bentlakói ösztöndíjra az idén senki sem tette le kérelmét. Így 5 érdemösztöndíj, és 1 szociális ösztöndíj került kiosztásra.

Érdemösztöndíjban részesültek:

Péter Koppány , V. osztály	480 pont
Benk Lilla , V. osztály	438 pont
Csüdöm Réka , V. osztály	388 pont
Okos-Rigó Rózsa , V. osztály	320 pont
Vincze-Jancsi Orsolya , V. osztály	290 pont

Szociális ösztöndíjban részesült:

Nagy István V. osztály

Büszkék vagyunk rájuk és szüleikre, akik támogatják őket ebben a munkájukban, valamint azokra is, akik nem részesültek ösztöndíjban, csupán könyvjutalomban.

Kovács Erzsébet
kuratóriumi elnök

Kedves pedagógusok, diákok, támogatók és résztvevők!

Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit a mai ünnepi rendezvény alkalmával. Az ismert okok, sajnos megakadályoznak abban, hogy személyesen is jelen lehessenek, ezért pár sorban szeretném köszönteni az idei átadó ünnepségen nagykorúvá lett Gyarmathy Zsigmond Ösztöndíjat.

2003 szeptemberében egy verőfényes szeptemberi napon az iskola névadó és jelképvadó ünnepsége alkalmából gyűltünk össze az iskola udvarán. Ekkor jelentettem be, hogy Kiss-B. Atilla volt iskolatársammal közösen diákösztöndíjat kívánunk alapítani, melyet falunk olyan szülöttjéről nevezünk el, aki példamutatóan teljesített úgy a szabadságharcban, mint az azt követő időszakokban is.

Azóta sok víz lezaladt a Kalotán, de hála a Gondviselésnek „a kő”, azaz az ösztöndíj maradt. S hogy ez így lehet, itt szeretném megköszönni Lakatos András volt igazgató vezetésével a pedagógusoknak, hogy a kezdeményezésben mellett álltak, és a '48-as eszmék zászlaját azóta is a magasba tartva lobogtatják. Ugyancsak itt mondok köszönetet mindazoknak, akik az évek során támogatásukkal csatlakoztak az ösztöndíj alap gyarapításához, mely lehetővé teszi, hogy a kitűnő diákjainkat jutalomban részesíthetjük.

Külön szólnom kell az érdekképviseleti szövetség (RMDSZ) azon megyei, országos és európai képviselőiről, akik éves rendszerességgel, adományaikkal és személyes jelenlétükkel is támogatják az eseményt. Úgy gondolom, hogy az itteni diákok szülei, nagyszülei és a támogató képviselők között sportnyelven szólva az összjáték tökéletes. Mert ha a magyarság Erdély szerte, kiemelten a többen élő székely székekben és a Partiumban, lépést tartana a választási alkal-

makkor községünk kb. 90%-os részvételi arányával, akkor most legalább 5 EU-s képviselőnk lehetne, hogy egyebekről ne is szóljak.

Viszont nem hallgathatom el, hogy helyi szinten, szerintem elkelne még némi fejlődés a volt diákok aktiválása szempontjából. A magam részéről az ösztöndíj sikerességét azon is mérem, hogy hány volt diáknak sikerült az eszmét, a Gyarmathy-lángot tovább adni. Mint tudjuk a Gyarmathy-fivérek, mikor tanulni kellett, ott voltak a kolozsvári kollégium padjaiban. Mikor a szabadságért kellett harcolni, ott voltak a csatatereken. Mikor az építkezés időszaka jött el, ott is az elsők között voltak mind az oktatás, mind a művelődés és gazdasági élet terén.

Ők tökéletesen megértették, és követték a nagy elődeik példamutatását. A Gyarmathy család a nemességet a Rákócziaktól kapta, akik az oktatás terén is meghatározót alkotnak nemcsak nemzetünk számára. Hisz épp ebben az időben alapított Fogarason Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony (I. Rákóczi György felesége, II. Rákóczi György édesanyja) román iskolát. Tette ezt önként, senkitől sem kényszerítve az akkori többségi magyar nemzet tagjaként. Íme egy részlet az alapító levélből:

„Mi Lórántffy Zsuzsanna, néhai Méltóságos idvezült Rákóczi Györgynek, Isten kegyelméből Erdélyország fejedelmének, Magyarország részeinek ura és a székelyek ispánjának etc. megmaradott özvegye.

Adjuk tudtára mindenkinek, kiknek illik ez levelünk rendiben, nevezett szerint pedig tekintetes és nagyságos Gyerőmonostori Kemény János úrnak, fogarasi főkapitányunknak, jövődöben leendő praefectusunknak, főudvarbiráinknak, porkolábinknak, ispáninknak... keresztyéni szeretetből rendeltük, hogy itt fogarasi városunkban az ő jövődöbéli hasznokra egy olá scholát rendelnénk s emeltetnénk, ahhoz szükséges tanító és tanuló személyekkel és azoknak fenntartásukra szükséges ellátmánnyal egyetemben.”

Mint ahogy férje, I. Rákóczi György saját költségén 1648-ban Gyulafehérváron román nyelvű, az ún. Rákóczi-bibliát nyomtatta ki, mely 40 évvel megelőzte a bukarestit.

Érdekképviselőnk (RMDSZ) jelen lévő képviselőinek ajánlom e tényeket szíves figyelmükbe, ha román barátaink kifordítva magyaráznák a történelmet. Nem véletlen, hogy a két éve, létezése óta először Erdélybe látogató vatikáni vezető, Ferenc pápa sem felejtkezett el kiemelni a tordai országgyűlésen meghozott vallásszabadság törvényének jelentőségét. Hiszen ez a törvény tette lehetővé nemcsak a vallásszabadságot, de az anyanyelv fejlődését is. Éppen ma 450 éve hunyt el János Zsigmond, Erdély első fejedelme. Az ő uralkodásának idejében vezették be az ortodox egyházak-

ba a szláv helyet a román nyelvet. És nemcsak mi, de román barátaink is tudják, hogy e nélkül nincs Școala Ardeleană és nincs latin nyelvű és írású modern román nemzet és kultúra. S ha már évforduló, ugyancsak idén van 450 éve, hogy Báthory Istvánt megválasztották Erdély fejedelemének. Ebből az alkalomból kezdeményezésemre közösen a Szilágysomlyói Báthory István Alapítvánnyal az idei évet Báthory Emlék-évé hirdettük meg, melyhez azóta csatlakozott az EMKE és a Babeș-Bolyai Tudományegyetem is.

Báthory István, bár már Krakkóban élt lengyel királyként, de nem felejtkezett meg Erdélyről. Az erdélyi fejedelmekhez hasonlóan, neki is programjában vezető helyen állt az oktatás. 1579-ben Vilniusban, míg 1581-ben, 440 éve Kolozsváron alapított egyetemet, melyet a mai Babeș-Bolyai Tudományegyetem elődjének tekint, akárcsak a Szegedi Tudományegyetem.

Fentiek miatt is foglal el nálam előkelő helyet az alábbi latin mondás: *Historia est magistra vitae / A történelem az élet tanítómestere.* Ha erdélyi nagyjaink által teremtett kulturális értékeinket megismerve, azt magunk előtt pajzsként, rágalmozóink elé tükörként tartjuk, jövőbeni küzdelmeinket sikeresen tudjuk megívni őseink földjén. E gondolatok jegyében, és a mielőbbi személyes találkozás reményében kívánok színvonalas ünnepséget.

Bp. – Kalotaszentkirály-Zentelke, 2021. március 14.

Okos Márton
alapító

Akik 2021-ben eddig támogatták a Gyarmathy Ösztöndíjat:

Az ösztöndíj támogatása folyamatos.

Aurori Melinda
Bántó-Tamás Szilveszter
Benk Szilárd
Benk Erika
Böndi Katalin
Búzás Anikó
Csoma Botond
Demeter Stefánia Katalin
Gábor Katalin
Kalotaszegi jótékonyági bálialap
Kelemen Hunor
Keresztes család
Kiss B. Atilla
Kisjancsi Emese
Kolcsár Attila és Ildikó
Kovács Zoltán és Erzsébet
Laczi Levente és Júlianna-Zsófia
Lakatos András és Anikó
László Attila
Lovász Edit
Lukács Endre és Margit-Melinda
Magyarország Háza
Márton Ildikó-Beáta
Okos Márton
Okos-Rigó Dénes és Hajnal
Pécsi L. Dániel
Péter György-Árpád és Mónika-Mária
Póka András-György
Preinlinger Rozália
RMDSZ Kalotaszentkirályi
Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége
Vincze K. István
Vincze Lóránt
Vincze-Jancsi Tímea
Winkler Gyula

Csillagszerző Matematikaverseny

„A matematika legalább annyira művészet, mint tudomány.”

Norbert Wiener

Ezzel az idézettel küldte ki 2020 októberében Hodgyai Edit versenykoordinátor ezen tanév versenykiírását, melyre diákjaink már kilencedik alkalommal jelentkeznek.

A verseny célja: a tehetség felismerése és annak fejlesztése, az adottságok minőségi fejlesztése, képességgé formálása, az önálló munka serkentése, mely igényes gondolkodásra ösztönöz, a kitartás, a küzdeni tudás, az akarat erő fejlesztése. A matematika egyike azon tudományoknak, amelyben az átlag feletti teljesítményre való adottság viszonylag korán jelentkezik. Fontos, hogy ezt a gyerek és környezete minél hamarabb felismerje, és az adottság képességgé fejlődését ösztönözze.

A verseny résztvevői az 5–8. osztályos tanulók. Egy iskolából, egy osztályból a versenyzők száma nem korlátozott.

A résztvevő tanulók 5–6. illetve 7–8. osztályokban az első négy levelező fordulón azonos feladatokat kapnak, munkájukat azonban évfolyamonként külön értékeljük. Az első négy forduló otthoni feladatmegoldáson, kidolgozáson alapul. A megoldásokat tartalmazó dolgozatokat határidőre kell beküldeniük a verseny szervezését vállaló iskolába.

Kolozs megyében a verseny szervezését a mi iskolánk vállalta fel, így a négy fordulón összegyűjtött pontszámok, „csillagok” alapján kialakul a sorrend. A megyei és az országos döntő fordulón külön-külön feladatsorokat kapnak az 5., 6., 7. illetve a 8. osztály tanulói.

A verseny levelezős fordulója már októberben elkezdődött és februárban ért véget. Az idén a megyénkben közel 62

diák jelentkezett, különböző iskolákból. Ezen diákok közül 45 diák kapott meghívást a megyei döntőre, közülük 15 szentkirályi. A megyei döntőre március 5-én került sor a körülmények miatt sajnos online. A megye hét iskolájában gyűltek össze a gyerekek a kamerák elé és oldották meg feladataikat. A tanáraik összegyűjtötték a megoldásokat, és postázták Kalotaszentkirályra, ahol egy javító bizottság kijavította.

Az eredményeket megkapták az iskolák. A mi iskolánk díjazott diákjai a következők: Csüdöm Dávid, 6. osztály – III. díj, Lovász Balázs, 6. osztály – dicséret, Bálint Boglárka, 7. osztály – II. díj. Gratulálunk a díjazottaknak és a többi 12 versenyzőnek, akik a körülményeket nézve is kitartottak, és végigcsinálták a verseny minden fordulóját.

A kiosztott díjakat támogatta a Denver SRL, a körösfői Kós Károly Általános Iskola, kalotaszentkirályi Ady Endre Általános Iskola, a kalotaszentkirályi Polgármesteri Hivatal, Köszönet mindenkinek, aki támogatta, segítette a verseny szervezését és lebonyolítását.

Lovász Edit

Játékos népdaloktatás az Ady Endre Iskolában

Jókedv, vidámság, az együttlét öröme jellemzi azokat a tevékenységeket, melyek péntekenként iskolánkban zajlanak Bíró Júlia néptánc- és énektanár irányításával. A játékos népdaloktatás a 2019–2020-as tanévben a világvárvány miatt hirtelen megszakadt néptáncoktatás folytatása, mely tevékenység a Csoóri Sándor Alap támogatásával zajlott. Örömmel számolunk be arról, hogy 0–4. osztályosaink nagy számban kapcsolódnak be a tevékenységbe, 5–8. osztályosaink körében viszont az online-oktatás hatására csökkent az ilyen jellegű tevékenységek iránti igény.

Miklós Gergő László, előkészítő osztály – II. díj

Péter Andor Máté, előkészítő osztály – III. díj

Varga Dalma, előkészítő osztály – dicséret

A járványügyi előírások szerint ugyanis nincs mód páros táncok oktatására, csak népi gyermekjátékokat, körtáncokat, ritmusgyakorlatokat végezhetnek, melyek viszont erőteljesen fejlesztik diákjaink szociális, kinezetikus (mozgással összefüggő) és koordinációs (összehangoló) képességeit, zenei hallásuk kifinomultabb lesz, ritmusérzékük fejlettebb. A zene- és táncoktatásba részesülő tanulók a tantermi tevékenységen is eredményesebbek, hisz e képességterületek összefüggnek, egyik fejlődése a másikat is elősegíti.

Bíró Júlia elmondása szerint, más iskolák csoportjaihoz képest a szentkirályi gyerekek mozgása fejlettebb, összehangoltabb, eredményesebben tud velük dolgozni, ugyanakkor sajnálatát fejezte ki, hogy a nagyok esetében a több éves munka eredménye veszni látszik. Szerinte nem a tanulás, a más jellegű játékok, együttlétek miatt maradnak távol a nagyok, hanem a már annyira megszeretett elektronikus kütyük vonzásának nem tudnak ellenállni. Reméli, hogy a szigorítások enyhítését követően, lesz mód a páros táncok gyakorlására is, így a nagyok is bekapcsolódhatnak majd a táncos játékokba.

Péter Mónika Mária

Azt kívánjuk azért, legyen jó a kedve!

Születésnap nem lehet jókedv nélkül, akkor sem, ha virtuális térben zajlik. Nem volt ez másként 2021. február 23-án, Mátyás király születésnapján sem, melyet az RMDSZ Kolozs megyei szervezete és a Mathias Rex Egyesület rendezett Facebook oldalán. Az előzőleg általuk meghirdetett rajz- és fogalmazásversenyre a megyéből 93 rajz és 26 fogalmazás, verses köszöntő érkezett. A rendezvény során a Puck Báb-színház előadását a nyertesek kihirdetése követte. Az idei évben a díjazottak kiválasztása is rendhagyó módon történt, hisz mind a rajzok, mind a fogalmazások esetében azokat az alkotásokat díjazták, amelyek a legtöbb lájkot kapták. Közel 200 ezer Facebook-lakó zsűrizte tehát az igazságos királyt köszöntő munkákat.

Az Ady Endre Általános Iskolában már természetessé vált, hogy bekapcsolódunk a versenybe. Idén is sok rajzzal neveztek be óvodás és elemis tanulóink, melyeken ábrázolhatták, elképzelésük szerint miként ünnepelne Mátyás a jelenlegi helyzetben. V–VIII. osztályosaink 12 szöveges alkotással pályáztak, melyeknek célja – a versenykiírás szerint – felvidítani a király születésnapját.

Tanulóink alkotó-, családjaik, ismerőseik szavazókedvét tükrözi az alábbiakban felsorolt sok díj:

Óvoda: Tököli Regina – III. díj;

Előkészítő osztály: Miklós Gergő László – II. díj, Péter Andor Máté – III. díj, Varga Dalma – dicséret;

III. osztály: Szőke-Okos-Rigó Csenge – I. díj, Tököli Zsanett – II. díj;

V. osztály: Péter Koppány – I. díj, Okos-Rigó Rózsa – II. díj, Benk Lilla Nóra – III. Díj, Kozma-Peti Kamilla – dicséret;

VI. osztály: Lovász Balázs – I. díj, Csüdöm Dávid – III. díj;

VII. osztály: Simon Réka – I. díj;

VIII. osztály: Both Andrea Ildikó – II. díj.

Gratulálunk a nyerteseknek. Csüdöm Réka, V. osztályos tanuló pályamunkájának részletével köszönjük a sok munkát, kitartást és lájkot:

*Azt kívánjuk azért, hogy legyen jó a kedve,
Hiszen ön ennek a napnak ünnepeltje!*

*Boldog születésnapot kíván az ország apraja-nagyja,
Ő, s ha ki szeretne menni, a maszkját otthon ne hagyja!*

Péter Mónika Mária

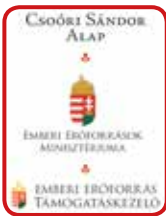

Az Ady Endre Általános Iskola támogatói

**Kalotaszentkirály
Polgármesteri
Hivatala**

**EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM**
Az
EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
ÁLTAL

**CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ**

**KOLOZS
MEGYEI
TANÁCS**

Médiatámogatók:

Tisztelt meghívottak, ünneplő közösség

Nagy örömmel és sok szeretettel köszöntök mindenkit március idusának 173. évfordulója alkalmából, és a Gyarmathy Zsigmond Ösztöndíj tizennyolcadik átadási ünnepségén, itt „A Kalota partján” a polgármesteri hivatal és a magam nevében.

Több, mint egy éves, hol lazább, hol szigorúbb karantén után, azt hiszem újra nagyon aktuálisak Petőfinek a *Nemzeti dal*ban megfogalmazott sorai: „Rabok legyünk vagy szabadok?”. Csakhogy most nem egy koronás Habsburg vagy Romanov tartja zsarnoksága alatt a népeket, hanem a koronavírús dinasztija, azaz mutánsai. Így fordulhat elő sajnos az, hogy a Gyarmathy-ösztöndíj nagykorúsításának ünnepségén, azaz a 18. kiosztási rendezvényén, jószérivel csak az ország határain belülről tudnak részt venni. De mi Istenben bízva tudjuk, hogy ez a világot karanténba záró, koronás zsarnok is hamarosan a történelem süllyesztőjébe kerül a fentebb említett zsarnok koronás dinasztiaikhoz hasonlóan.

Az ösztöndíj 18., kiemelt ünnepségén engedjék meg nekem, hogy először is a diákokhoz, az ifjúsághoz szóljak. Mert, ahogy március 15-ét a pesti ifjúság kezdeményezte, és vitte diadalra, úgy csatlakoztak hozzájuk szerte az országban is. Gyarmathy Zsigmondot a kolozsvári református kollégiumban érte a forradalom és szabadságharc 16 évesen. És ő a tolla azonnal kardra cserélte a 2 évvel idősebb Miklós bátyjával együtt. Ők falunk márciusi ifjai.

Kedves diákok, így azt mondhatom, hogy büszkén tekinthettek '48-as helybéli elődeitekre. Sportnyelven szólva a Gyarmathy fivérek hazafiságból a lécet magasra tették. Nektek nincs is más dolgotok, mint példájukat követni. No, nem hóban, sárban, fagyban a harcmezőn, mint ez kijutott a 48-as diákoknak, hanem jól fűtött korszerű bentlakásos iskolában. S ha az életetekben adódnak nehézségek is, képzeljétek magatok elé a Gyarmathy fivéreket 1849. március 11-én Nagyszombennél. Előttük a várfalon a cári ágyúk torkolattüzei, mögöttük az üldözői császári csapatok szuronyai, fölülről meg hull rájuk a havas eső. A választás győzni vagy elesni? És Bem apó vezetésével Gyarmathyék a többi honvéddel együtt sikeresen megoldották ezt az életveszélyes feladványt.

Köszöntöm továbbá a tanári kart, akik nemcsak tanítanak, de nevelnek is, hogy a jövő nemzedéke tudással, erkölcsi tartással sikeresen felvértezve állja majd az élet kihívásait.

1848-ban a tavasz korán érkezett Európába, legalábbis, ami a szellemi-lelki ébredést illeti, jóval megelőzte a természet ébredését. Már január közepén kitört a forradalom Palermóban, aztán a szicíliai láng futótűzként terjedt tovább az olasz csizmán fölfelé, sorra hódította meg Nápolyt, Rómát, Milánót. De közben február 22-én Párizsban is kitört a forradalom, aminek híre február 29-én érkezett a császárvárosba, s nemcsak Bécszet lázította fel, de a pozsonyi diétának is megadta az utolsó előtti lökést. Mert az utolsót a pesti ifjúság, Vasvári, Petőfi, Jókai, azaz a márciusi ifjak lendítették az idő kerekén, amely március 15-re Magyarországra is meghozta a politikai tavaszt több évszázados Habsburg tél után.

Szűkebb szülőföldünkre Erdélybe s annak fővárosába, Kolozsvárra valamikor március 20-án érkezett meg a pesti forradalom híre, melynek hatására a kolozsvári politikai elit nyomban tanácskozott, és felszólította Kolozsvár főbíróját, hogy másnapra hívja össze a város közgyűlését. Így lett március 21-e Kolozsváron az, ami Pestnek 15-e. A közgyűlés tanácskozása alatt a tömegek az ifjúság vezetésével a Főtéren

gyülekeztek: Kövály László, Gyulai Pál, azaz a kolozsvári „márciusi ifjak” vezetésével, akik példaképüknek a pesti radikális ifjúságot tartották. Miközben a tanács ülésezett, a tömeg az ifjak vezetésével zászlókat lengetett, Szózatot énekelt, és szavalták a Nemzeti dalt.

Aztán több, mint két hónapra rá, miután a többszöri kérésre, sürgetésre Bécs nem válaszolt, Teleki József főkoránybiztos önhatalmúlag május 30-ra összehívta az Erdélyi Országgyűlést Kolozsvárra. Ha már a Habsburg császár és magyar király nem tudta az összehívást elszabotálni, Puchner tábornokot nevezték ki elnökévé.

Ennek ellenére az utolsó rendi Erdélyi Országgyűlés alig három hét alatt meghozta törvényeit. Köztük június 18-án a jobbágyfelszabadítást, melynek a magyargyerőmonostori református vártemplom falán elhelyezett tábla állít örök emléket: A NÉP SZABADSÁG EMLÉKE felirattal.

A résztvevő küldöttek: magyarok és székelyek mellett szászok és románok **egyhangúlag** fogadták el az uniót is. A román küldöttek között jelen volt Ioan Leményi, balászfalvi görögkatolikus püspök is. Szóval jól indult, de menet közben sikerült a kamarillának elüldözni a „devide et impera! oszd meg és uralkodj” mótóját alattvalói között a Kárpát-medencében. Ennek esett áldozatul őszire a településünk is. De immár több, mint negyedszázada, mikor a templom újra kazettásításával sikerült az akkori pusztítás utolsó nyomait is eltüntetni. Mert a „*pompás magyarokat*” is megéneklő Ady Endrével szólva:

*Az Élet szent okokból élni akar,
S ha Magyarországra dob ki valakit,
Annak százszorta inkább kell akarni.*

Viszont azt is láthatjuk nap, mint nap, hogy a hatalom megragadásáért sokan alkalmazzák manapság is a kamarilla módszerét a „devide et impera! oszd meg és uralkodj” taktikáját. De mi ismerjük a népi bölcsességet: Nem mind arany, ami fénylik.

Végül mivel is zárhatnám köszöntőmet a 12 pont, köztük a szabad sajtó és a jobbágyfelszabadítás ünnepén, mint az alkalomhoz illő Ady idézettel:

„Petőfi nem alkuszik, s nem alkudott: csúfolták, hogy csak verseiben szeret meghalni, s megmutatta, hogy az igazi halál is el tud menni.”

„Petőfi nem azoké, akik belőle 1849 óta élnek, de a miénk, mindazoké, akik Magyarországon a változás, a megújulás, a forradalom áhítozói és harcosai vagyunk.”

Kalotaszentkirály-Zentelke, 2021. március 14.

Póka András-György
polgármester

Parkolókról is gondoskodtak a sportlétesítmények mellett

Karácsonyra elkészült a kalotaszentkirályi uszoda, a megnyitóra várni kell

Nem sok hazai falu büszkélkedhet uszodával, ám Kalotaszentkirály ezek közé tartozik: szenteste előtti napon az utolsó munkamozdulatot is elvégezték a község félolimpiai fedett uszodáján. A megnyitóra azonban még várni kell, a majdani célközönség minél nagyobb számban való részvételével tervezett ünnepséget szeretnék amint a járványhelyzet megengedi, remények szerint mielőbb.

A mintegy 750 ezer eurós létesítményt a helyi önkormányzat saját pénzforrások ráfordításával, megyei és kormánytámogatásokkal valósította meg. Póka András György polgármester így summázta a pénzügyi hátteret: „Ahogy az egyszerű ember mondaná: kirendelte az Isten”. De igazság szerint körültekintő gazdálkodással kiügyeskedték, hiszen amikor az uszoda még csak papíron létezett, 2017 és 2018 végén is előre vásároltak bizonyos szükséges rendszereket.

Már nem csodálkozunk, ha Kalotaszentkirály-Zentelkéről bámulatos híreket hallunk. Az utóbbi évtizedekben lassan megszoktuk, hogy a Bánffyhunyard közeli község önkormányzati csapata sokszor a lehetetlennel kacérkodik, s ha évekbe is telik, fáradhatatlanul követik céljaikat a megvalósításig. Tudták, hogy uszodát fognak építeni, így hát előre terveztek, és 2017 végén, 2018 végén az elköltelesen maradt költségvetési pénzekből – amelyeket egyébként visszavett volna a kormány – az akkor még csak tervezett uszodához szükséges több rendszert (pl. fűtést, gőzelszívó stb.) megvásároltak. Különösebben nem foglalkoztatta őket, ha olykor kifutottak a költségvetési keretből, inkább előteremtették a fedezethez szükséges pénzt, de tartós, minőségi anyagokkal dolgoztak, így igyekezve megelőzni a gyatra hozzávalók esetén a használatba vétel után hamarosan szükségessé váló folyamatos javításokat.

A 25x10 méteres, félolimpiai nagyságú uszodát iskolaidőben a kistérségi iskoláiban tanuló gyerekek használnák, de

A járványhelyzet függvényében nyitják majd meg a 25x10 méteres medencét

azon kívül a nagyközönség számára is nyitva lenne. A környéken legközelebb Jósikafalván van úszómedence, korábban oda jártak az iskolások.

– Bánffyhunyard kistérségben a kisiskolásoknak nem sok lehetőségük volt úszni tanulni, hisz a közelben egyetlen panzióval van úszómedence. Reméljük, hogy a félolimpiai uszoda befejezésével új lehetőségeket nyitunk meg az úszásoktatás terén – mondta Póka András György, Kalotaszentkirály polgármestere.

A kalotaszegi uszodánál még nem állapítottak meg belépődíjakat, de kedvezményes ajánlatot terveznek a helybeli lakosoknak. Az uszoda környékét is rendezték, az uszoda és a sportcsarnok szomszédos épületegyüttesek környékét térkövezték, parkolókat alakítottak ki a majdani vendégek részére. Az uszoda belterét dísznövényekkel díszítették, ehhez közösségi kezdeményezést indítottak, arra kérve az adakozó kedvűeket, hogy lakásaikban már túl nagyra nőtt dísznövényeiket adományozzák az uszodának. Még Kolozsvárról is kaptak dísznövényt.

A kalotaszentkirályi uszoda női, férfi és mozgássérült öltözővel is rendelkezik, zuhanyozókkal, uniós minőségi előírásoknak is megfelelő víztisztító rendszerrel. Vízét fával melegítik, bár már most is van néhány napelem a fedélen. És több is lesz, hiszen pályázni készülnek a környezetvédelmi alaphoz, és az iskolák, önkormányzatok számára meghirdetett pályázatnak köszönhetően reményeik szerint az uszoda melletti sportcsarnok tetejét is megtöltenék a létesítmények ellátásához szükséges napelemekkel.

Kerekes Edit

Szabadság, 2020. december 28.

Fával fűtik az uszoda vizét, de napelemekre pályáznak

Hármas ünnep Kalotaszeg „informális fővárosában”

Vasárnap hármast ünnepet ültek Kalotaszeg „informális fővárosában”: helyi, regionális, országos és nemzetközi hivatalosságok, meghívottak és a sajtó jelenlétében először Gyarmathy Zsigmondnak a helybéli kultúrotthon melletti kis parkban felállított szobra megkoszorúzásával és ünnepi beszédekkel az 1848–1849-es forradalomra és szabadságharcra emlékeztek, másodrészt a Gyarmathy Zsigmond-ösztöndíjak átadására került sor, harmadrészt pedig a korszerű uszoda hivatalos átadási ünnepségét tartották meg. Ugyanakkor a kultúrotthonban az Ady Endre Általános Iskola hatodik osztályos diákjai Gyarmathy Zsigáné, A hazaszerető honleány és a sikeres üzletasszony címmel rövid színdarabot adtak elő. Valamennyi eseményt a hatóságok által bevezetett egészségügyi szigorítások és szabályok betartásával körülbelül száz helybéli és meghívott követett figyelemmel. Ezenkívül – délelőtt – az alkalomhoz illő ünnepi istentiszteletet tartották a helyi református templomban.

Vasárnap hármast ünnepet ültek a helybeliek és a meghívottak: a délelőtt 10 órai ünnepi istentiszteletet követően a kultúrotthon melletti kis parkban a hivatalosságok ünnepi beszédekkel mondtak és megkoszorúzták Gyarmathy Zsigmond szobrát. Átadták a kalotaszegi magyarság szolgálatában állt és az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc idején a harctéren hazáját szolgáló hazafiról elnevezett ösztöndíjakat, és felavatták a jelentős befektetéssel felépített uszodát. A kultúrotthonban az Ady Endre Általános Iskola hatodik osztályos diákjai Gyarmathy Zsigáné, a hazaszerető honleány és a sikeres üzletasszony címmel rövid színdarabot adtak elő a népes közönségnek.

Képzeljétek el magatokat a Gyarmathy fivérek helyébe!

Az eseményen többek között jelen volt Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke, Vincze Loránt EP-képviselő, Csoma Botond parlamenti képviselő, az RMDSZ Kolozs megyei szervezetének elnöke, László Attila szenátor, illetve Vádkár István, a megyei önkormányzat alelnöke. A házigazda Póka András György, Kalotaszentkirály polgármestere volt.

Az RMDSZ elnöke az 1848-as forradalom és szabadságharc hőseit méltatta, ezt kiegészítve az EP-képviselő Gyarmathy Zsigmond feleségéről beszélve elmondta: Hory Etelka példamutatásának köszönhetően tudjuk, hogy azóta elsősorban szavakkal, diplomáciával, kulturálisan kell eredményesen küzdenünk.

–1887-ben a brüsszeli nemzetközi kiállításon mutatta be a kalotaszegi varrottast. Néhány év múlva Bécsbe, Saint Louis-ba és Londonba is eljutott a gyűjtemény, hírnevet szerezve szülőföldjének. Talán az ő munkásságának köszönhe-

Előkészítve (A szerző felvételei)

tő, hogy divatba jött a varrottas Kalotaszegen, és sok lánynak és asszonynak biztosított, biztosít megélhetést – mondta Vincze Loránt.

Csoma Botond parlamenti képviselő a megmaradásról és aktuálpolitikai vonatkozásokról, Kolozs megyei történésekről is beszélt az egybegyűlteknél, kiemelve: ma is egyfajta harc folyik az előítéletek lebontására.

– Gyarmathy Zsigmondot a Kolozsvári Református Kollégiumban érte a forradalom és szabadságharc. Tizenhat éves volt. A tollat azonnal kardra cserélte a két évvel idősebb Miklós bátyjával együtt. Ők a községünk márciusi ifjai – fogalmazott Póka András György.

Kalotaszentkirály polgármestere a diákokhoz szólva elmondta: amennyiben életünkben nehézségekbe ütköznek, képzeljék el magukat az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc idején a fronton lévő Gyarmathy fivérek helyébe.

„Félolimpiai” uszoda – messze a forradalomtól

A március 15-i forradalom kapcsán tartott ünnepség, koszorúzás és ösztöndíj-átadást követően helyi, regionális, országos és európai hivatalosságok és a részt vevők a kultúrotthon közelében, az iskola épülete mellett felépített korszerű uszodához vonultak.

Megtudtuk: az igen jelentős, Erdélyben egyedi, az országban ritkaságszámba menő –, hacsak nem egyedi beruházás – megvalósításához két évvel ezelőtt látott hozzá a helyi önkormányzat, s külső (a Kolozs Megyei Tanácstól, a kormánytól származó) források bevonásával sikerült „félolimpiai” medencét létrehozni.

Az uszoda megtekintése előtt tartott ünnepség keretében a község polgármestere elmondta: néhány perccel korábban a forradalomról, most pedig az uszodáról beszél.

Lubickolni akar, vagy csak a víz hőmérsékletét ellenőrzi?

– A két esemény nemcsak időben, de a jellegében is nagyon messze áll egymástól. Míg az elsónél dörögtek az ágyúk, szikráztak a kardok pengéi, addig a másodiknál csend, nyugalom, lubickolás és szieszta van – jegyezte meg Póka András György.

Megtudtuk: a 25 x 10 méter nagyságú medence az olimpiainak éppen a fele, a beruházás értéke megközelítette a 2 millió lejt. Iskolaidőben a kistrégió iskoláiban tanuló gyerekek használják majd a létesítményt, de azon kívül a nagyközönség számára is nyitva lesz. A környéken legközelebb Jósikafalván (Beliş) van úszómedence, korábban oda jártak az iskolások.

Az utóbbi évtizedekben, de főleg az elmúlt időszakban végrehajtott infrastrukturális beruházások, más jellegű fejlesztések és felújítások tükrében nyugodtan állíthatjuk azt, hogy a Kolozs megyei Kalotaszentkirály-Zentelke a régió, Kalotaszeg új vagy informális „fővárosa”. Amennyiben az elkövetkező években a földgáz bevezetésére is sok kerül, az informális titulus akár félhivatalossá is válhat...

Kiss Olivér

Szabadság, 2021. március 15.

Térfigyelő és rendszámolvasó kamerák Kalotaszentkirályon

Összesen 37 térfigyelő és 16 rendszámolvasó kamerát szereltek fel Kalotaszentkirály-Zentelke község minden településén.

A Big Brother itt van Kalotaszentkirályon – mondogatják egyesek, de Póka András György polgármester szerint: „*Aki nem hibás, az ne féljen, mert időnk nincs, hogy leskelődjünk.*” A községet alkotó 5 település – a községközponton kívül Já-kótelke, Kalotadámos, Magyarókerke, Malomszeg – bejára-tainál, jelentősebb útkeresztezéseknél felszerelt kamerák célja a lakosság (mintegy 1600 fő) biztonságérzetét megtar-tani és esetleg növelni. A kamerák jelenlétéről tájékoztató táblákat helyeztek el a települések bejára-tainál.

A kamerarendszer a Gal Napoca Porolissum kistérségi egyesületet alkotó községek projektjeként vissza nem térítendő európai uniós támogatásból jött létre, a fejlesztésre Kalotaszentkirály önkormányzata 330 ezer lejt költött.

Kerekes Edit

Szabadság, 2020. december 29.

Confortul european de la Sâncraiu generează prosperitate

Frumuseţea satului transilvan îşi are propriile adâncimi perene ce trebuie căutate în lumina timpurilor. Rostuirile veacurilor trecute îşi au inconfundabile valori istorice pretutîndeni în acest spaţiu istoric destul de bine întreţinut şi dezvoltat de generaţiile trecute. Ba mai mult, vatra satului românesc cunoaşte, acum, un reviriment spectaculos în dezvoltarea sa după 1990, atât din punct de vedere arhitectural cât şi al dotărilor moderne, asigurând acel firesc confort civic de care generaţiile trecutului nu au avut parte. Apa scoasă din adâncimea fântânilor cu cumpăna, drumurile înnoirite, lipsa iluminatului public erau doar câteva din lipsurile ce împovărau viaţa de zi cu zi a satelor noastre. Care sunt transformările calitative într-una din frumoasele comune ale judeţului Cluj, aflăm, azi, chiar de la primul şi longevivul gospodar, Poka Andrei – Gheorghe, care conduce destinele Sâncraiuului de 21 de ani.

Rep: Domnule primar, Sâncraiu nu este o comună mare ca dimensiuni geografice şi din punct de vedere al populaţiei, ea stă oarecum ascunsă în partea de Sud-Vest a oraşului Huedin, însă şi-a consolidat o frumoasă personalitate prin investiţiile din infrastructură, cultură, învăţământ, sport şi turism. Haideţi să prezentăm cititorilor cotidianului Făclia principalele schimbări structurale din zona confortului civic, schimbări care v-au adus şi câteva premii în fosta competiţie a celor mai bine gospodărite comune din judeţul Cluj.

Poka Andrei – Gheorghe: În primul rând vreau să salut interesul ziarului Făclia pentru modul cum lucrează administraţiile publice locale din judeţul nostru, materialele publicate de dumneavoastră pot fi un bun schimb de experienţă între structurile administrative din perimetrul judeţului. Re-

venind la conţinutul întrebării, trebuie să spun că nu doar dimensiunile geografice şi umane definesc potenţialul unei unităţi administrativ-teritoriale, ci mai degrabă hârnicia colectivă şi asumarea acelor proiecte ce promovează nu doar frumosul, ci şi confortul aşteptat de întreaga comunitate. Cu două decenii în urmă, Sâncraiu şi satele componente îşi doreau drumuri asfaltate, în locul celor pline de noroaie şi gropi, şi iată că acum le au. În 2021, toate străzile şi uliţele sunt asfaltate în Sâncraiu, Brăişoru, Alunişu, Domoşu şi Horlacea, toate au asigurată apa curentă, iluminatul public, trotuare şi reţele de telefonie şi internet funcţional, camere video în punctele esenţiale din perimetrul comunei, la care adaug faptul că sumele de bani necesare acestor importante transformări calitative, le-am obţinut, în principal, din proiecte cu finanţare europeană şi guvernamentală.

Rep: Anul trecut, care a fost dominat de greutățile pandemice, ați reușit să finalizați o serie întreagă de proiecte care îmbogățesc zestrea edilitară a comunei dumneavoastră. Vă rugăm să nominalizați câteva din ele.

Poka Andrei – Gheorghe: Cu respectarea măsurilor de protecție s-a lucrat destul de bine încât am terminat lucrările de construire a bazinului de înot acoperit, semiolimpic, în care se vor zbugui atât elevii școlii gimnaziale, cât și tinerii comunei, el vine să completeze baza sportivă din perimetrul unității de învățământ, unde am construit și dotat cu cele necesare o cochetă sală de sport. Tot aici, în jurul sălii și bazinului de înot, am amenajat cu dale circa 40 de locuri de parcare pentru autoturisme și autobuze, dat fiind faptul că anual se organizează diferite competiții la care participă elevi din zona Huedinului și Călatei. În acest an demarăm construirea unei baze sportive multifuncțională în curtea școlii, pentru care avem deja finanțarea asigurată. Tot în 2020 am construit rampe de acces în interior pentru persoane cu dizabilități la Școala „Ady Endre” din Sâncraiu și am reabilitat imobilul școlii din Alunișu, unde am construit și un gard nou, iar în satele Brăișoru, Domoșu și Horlacea am amenajat capele cu spații frigorifice.

Rep: Am remarcat, domnule primar, că toate cursurile de apă din perimetrul comunei sunt bine întreținute și chiar placate cu dale în zone ale intravilanului, la fel de bine se prezintă și drumurile ce duc spre terenurile agricole cultivate cu diferite cereale și plante furajere.

Poka Andrei – Gheorghe: Așa este. Cu sprijinul Bazinului Hidrografic Crișul am reușit să punem la punct cursurile apelor ce produceau numeroase inundații primăvara și toamna, însă prin construirea zidurilor de sprijin, prin lucrările de regularizare a cursurilor și recondiționarea multor poduri de pe aceste cursuri, am scăpat de aceste griji. Ba mai mult, am

terminat decolmatarea Văii Domoșului și Văii Călatea, am taluzat 800 m liniar pe Canalul Morii, unde funcționau cândva morile pe apă, iar pe o parte a intravilanului Văii Călatea, am instalat lampadare și bănci pentru odihnă, cunoscând faptul că zona este destul de bine căutată de iubitorii turismului rural și premontan.

Rep: Am aflat că ați mai extins rețeaua de alimentare cu apă, ați intabulat, pădurile comunei și rezolvat amenajamentele silvice, ați rezolvat preluarea și transportul deșeurilor electrice și electronice, a anvelopelor uzate, însă aveți pe agenda de lucru alte noi proiecte ce trebuie demarate după aprobarea bugetului acestui an calendaristic?

Poka Andrei – Gheorghe: Pentru binele comunității tot timpul este de lucru, de aceea în 2021 facem tot ce depinde de noi să obținem fonduri europene necesare introducerii gazului metan, care a ajuns la 5 km de noi, adică la Huedin. Prin această investiție sporim confortul casnic și protejăm arealul silvic. Tot în acest an demarăm lucrările pentru realizarea pistei de biciclete care pleacă din Huedin și vom realiza o nouă conductă de aducțiune apă pentru bazinul de la Alunișu, prevăzută cu o stație de pompare la Brăișoru.

Rep: Sunteți comuna care găzduiește an de an o mare Tabără internațională de folclor, unde vin să vadă și să învețe obiceiuri, cântece și dansuri tineri din Europa și alte continente, tot aici desfășurați Zilele dedicate poetului Ady Endre, apoi Zilele comunei Sâncraiu. Balul strugurilor și faimosul Festival al gemului de măceșe.

Poka Andrei Gheorghe: Din nefericire, toate aceste plăcute evenimente nu au mai putut fi prezentate publicului în 2020 din cauza restricțiilor impuse de coronavirus. Sperăm ca în acest an să revenim la dorita normalitate și să reluăm aceste manifestări cu un mare impact public, chiar european, cunoscând faptul că Sâncraiu are colaborări culturale și turistice cu numeroase localități din afara țării.

Disponem de un patrimoniu etnocultural important pe care îl valorificăm și prin activități turistice, avem tradiții culinare pe care le etalează cu migală gospodinele din cele 46 de pensiuni autorizate și vizitate anual de peste 10 mii de turiști din România și Europa.

În încheierea dialogului nostru, menționez faptul că, în anul pandemiei, pensiunile Sâncraiuului au fost modernizate și bine dotate de către meșterii locului, care sunt de neîntrecut în construcții, amenajări ambientale și în valorificarea lemnului. De mai mulți ani de zile, cei ce vin și ne cunosc ospitalitatea, curățenia, portul tradițional și respectul uman ne spun că suntem un interesant și plăcut sat european.

Interviu realizat de **Dumitru VATAU**
Făclia, 24 ianuarie 2021.

Kalotaszentkirály-Zentelke népi kultúrája

(Második rész)

Néptánc és népdalok

Kalotaszentkirály belső lábás, hagyományos táncának köszönhetően egy kiemelkedő falu a kalotaszegi tájegységben belül. A tájegység más falvaiban a külső lábás tánc a jellemző. Régen megvolt a generációról generációra átadott táncstudás, mára ez a hagyomány már nem él, viszont az iskola keretein belül 70 gyermek sajátítja el hétről hétre a tánclépéseket, a fiatalok pedig a helyi Felszeg Gyöngye Néptánc csoportban táncolnak.

A táncrend a következőkből tevődött össze: legényes, amely az erdélyi gyors férfitáncok legfejlettebb, legvirtuózabb változata. A legények, férfiak egyenként járták, gyakran versengésszerűen, közben a lányok a háttérben *sífteltek* (többen összefogózva, kis kört alkotva forogtak) és csujogattak. Páros táncok közül elsőként a lassú csárdást húzták, ezt követte a gyors csárdás vagy szapora.

A csárdás és szapora dallamok igen nagy számban ismeretek Kalotaszentkirályon, mivel a régies magyar dallamanyagon kívül az új stílusú népdalok, sőt a XIX. századi városi eredetű csárdászene egyes darabjai is asszimilálódtak. A táncszüneteket kitöltő két fontos műfaj a teljesen kötetlen ritmusú keserves és a hajnali. A népdalok az emberek életének szerves részét képezték, mind az egyházi ünnepekhez, mind a mindennapokhoz tudták kapcsolni. Így tehát beszélhetünk például karácsonyi, húsvéti, pünkösdi népdalokról, köszöntőkről, lakodalmi dalokról, katonakísérőkről, szerelmi dalokról, halotti kísérőkről.

A táncos-énekes időkre a 83 éves, kalotaszentkirályi lakos, Bálint Anna a következőképpen emlékszik: „Olyan táncosok voltunk, hogy nem táncolt úgy senki a faluban, mint mi a férjemmel. (...) Ahogy meghallottuk a zenét, azonnal felálltunk táncolni. Volt itt nálunk Budapestről egy tanár, és nézett minket, hogy mi hogy táncolunk. Kérdezte tőlünk, hogy hol tanultuk ezt a táncot? Mondtuk, hogy mi ebbe születtünk belé. Mindig úgy volt, édesanyámék is úgy táncolták és mindenki a faluban belső lábbal. Máshol külső lábbal indultak, mi meg itt mindig belső lábbal. Mondtuk, hogy mi nem tudunk külső lábbal táncolni, mi csak így tudunk, mert a táncnak más a tartása, ha belső lábbal indul. Ha külsővel indul, akkor kicsit meghajtja magát, de így egyenes marad az ember. Táncoltunk egy udvaron és lefilmezett minket Fügedi János. Mikor vége volt a táncnak, azt mondja nekem: «Anus néni, hát ilyen szépen is lehet járni a csárdást?». Táncházba annyira gyorsan húzzák a zenészek, és úgy nem jó, mert olyan gyorsan forgatják a nőket is. Hát miért kell úgy? Azt szépen kell, a lelkéből, hogy szép, jó érzés legyen! Nem csak a csárdást táncoltuk egész végig, hanem a tangót és a keringőt is. Itt volt a palotája a Bánffy grófnak édesanyám idejében, és a szüreti bál is ott volt megtartva. Volt két nagy terem, s közbül voltak a zenészek. Egyik felől táncoltak a parasztok, másik felől az urak, s akkor eltanulták egyik a másiktól. Mi nagyon szerettük a keringőt is, meg a tangót is. Aztán volt szép ének is rá és mindig énekeltünk is! Édesanyámtól tanultam nagyon sok régi dalt.”

Cultura populară a satului Sâncraiu-Zam

(Partea a II-a)

Dansul popular și cântecele populare

Satul Sâncraiu este un sat remarcabil din Ținutul Călatei datorită faptului că dansul lor era diferit față de celelalte sate a regiunii prin faptul că pe accentul muzical porneau cu piciorul interior (piciorul care este „mai aproape” de partener în timpul dansului, dacă se învârteau în direcția dreaptă-piciorul stâng, respectiv piciorul drept în direcția cealaltă). În trecut exista transmisia cunoașterii dansurilor de la generație la generație, tradiție care astăzi nu mai este vie, însă în cadrul școlii 70 de copii învață pașii de dans săptămâna, iar tinerii dansează în Ansamblul „Felszeg Gyöngyeste”.

Ordinea dansurilor este următoarea: fecioreasca (*legényes*), care e cea mai avansată și virtuoză versiune a dansurilor bărbătești din Transilvania. Feciorii dansează unul câte unul, adeseori în mod concurențial, în timp ce fetele se învârt (*sifitelnek*) formând o horă mică și strigând niște versuri care rimează (strigături de joc), adică „*csujogátások*”. Dintre dansurile în pereche prima este „*csárdás*”-ul lent (*lassú csárdás*), după care urma „*csárdás*”-ul rapid (*gyors csárdás* sau *szapora*).

Armoniile de „*csárdás*” și „*szapora*” sunt prezente în număr foarte mare în Sâncraiu, deoarece pe lângă materialul melodic vechi ungar s-au asimilat și cântecele populare în stil nou. Cele două genuri importante de cântece între pauzele de dansuri sunt „*keserves*” (cu ritm complet informal) și *hajnali*. Cântecele populare fac parte integrată din viața oamenilor, ele putând fi legate atât de sărbătorile bisericesti, cât și de viața de zi cu zi. În așa fel putem vorbi de cântece de Crăciun, de Paști, de Rusalii, de nuntă, de dragoste, de bocet, cântece de cătănie.

Bálint Anna, în vârstă de 83 de ani, localnică din Sâncraiu, își amintește vremurile de tinerețe după cum urmează: „Eram niște dansatori, că nu dansa nimeni așa din sat ca eu cu soțul meu. (...) Imediat ce am auzit muzica, ne-am ridicat și am început să dansăm. A fost aici un profesor de la Budapesta, și s-a uitat la noi, cum dansăm. Ne-a întrebat, de unde am învățat să dansăm așa? Am spus că noi ne-am născut în asta. Tot timpul așa a fost la noi, și mama așa dansa și toată lumea din sat, porneau dansul cu piciorul interior. În altă parte au pornit cu piciorul exterior, noi aici tot timpul cu piciorul interior. Am spus că noi nu putem dansa pornind cu piciorul exterior, noi doar așa putem, fiindcă dansul are altă ținută dacă pornești cu piciorul interior. Dacă pornești cu interiorul, omul rămâne drept în timpul jocului. Am dansat într-o curte unde Fügedi János ne-a filmat. Când s-a terminat dansul îmi spune: »Tanti Anna, deci se poate dansa și așa frumos „*csárdás*”-ul?». Acum muzicienii cântă în ritm foarte rapid, și nu-i bine așa, fiindcă așa de rapid trebuie învățată și femeia în timpul dansului. De ce trebuie așa de repede? Dansul trebuie să fie frumos, să vină din suflet, să fie un sentiment plăcut și frumos! Pe vremuri am dansat și tango și vals nu doar csárdás. În vremea mamei aici în sat a fost palatul contelui Bánffy, și acolo se țintea balurile. Erau două săli mari și în mijloc muzicanții. Într-o parte dansau țărani, în celaltă parte domnii, și au învățat unul de la celălalt cântecele și dansurile. Ne-a plăcut și valsul și tango-ul foarte mult. Au avut versuri frumoase, și am învățat și cântecele. Am învățat foarte multe cântece vechi de la mama.”

Vincze Ferencz:

Kalotaszentkirály-Zentelke községek monográfiájából

(részlet)

„Zentelke régibb keletkezésű, mivel itt a gróf Bánffy György úr belső telkén volt a veres barátoknak egy híres zárda a reformáció előtt (...) A zárda birtokait pedig fejedelmi adomány útján Bánffy Farkas kapta, Báthory István erdélyi fejedelemtől, mint ezt Hegedüs Sámuel kolozsvári volt ref. pap leírta, gróf Bánffy György erdélyi gubernátor felett tartott halotti beszédében. Ellenben Nagy Iván szerint Bánffy Farkasnak a fia, Bánffy Mihály kapta Zentelkét a tizenhatodik században. Ezen Bánffy Mihálynak volt a fia azon báró Bánffy Dénes, ki Erdélyben Apafi Mihály fejedelem alatt, országos fővezér volt(...) Midőn 1658-ban II. Rákóczy György fejedelem csatát vesztett Szászfenes és Kolozsvár között a török-tartár sereggel szemben: ez alkalommal a tatárok Kalotaszegen keresztül mentek ki Nagyváradra, midőn is Kalotaszegét részben felégették s lakói közül sokat leöltek. Ez alkalommal pusztult el a zárdaépület is, mely romban hevert egész gróf Bánffy György erdélyi gubernátorságáig, midőn a kormányzó maga építtetett oda, éppen a zárda falaira egy szép palotát. Ezen épület fennáll egész 1848-ig, mely alkalommal az oláhok által felégettetvén, azóta fel nem építtetett. Zentelke északi részén meg báró Jósika János tábornoknak volt szép kastélya, mely eredetileg szintén Bánffy birtok volt, s melyet a báró Jósika család vásár útján vett meg. Ezen palota az 1848. pusztulás után újra felépíttetett, melyet közelebbről gróf Bánffy György visszavásárolt a báró Jósika családtól.

(...) Kalotaszentkirály-Zentelke községeket, bár jelenleg is sok úri család lakja, de 1848-ban több, illetőleg következő úri családok laktak: Kalotaszentkirályon laktak - Zámbo Antal, Zámbo Dani, Gyarmathy Sándor, özvegy Gyarmathy Lászlóné, Török Zsigmond, Kiszely Domokos, Kiszely Pál, Csákány Gergely, Nagy Sándor, Deési István, Boér Sándor, Endes Miklós, Zay Károly, Geley Pál, Neeb Sándor, özvegy Viski Mártonné, továbbá a Finta, Retkes, Palocsay, Mille, Császár János, Császár

Péter és Kónya János nevű családok. Zentelkén pedig Juhász György és Moga N. nevű gazdatisztek laktak. E két helység lelkesze volt Sófalvi Sámuel, énekvezére pedig Kovács György.

Ezen úri családok között a legtekintélyesebb volt a Zámbo család, úgy vagyonra, mint rangra nézve. A Zámbo család is magyar honból származott be Erdélybe, a fejedelmi korszak alatt, és Kalotaszentkirályt is fejedelmi adomány útján kapta, s lett e helység legelső birtokos ura. Ezen családnak egyik őse Zámbo Mihály, már 1384. évben, Mária királyné alatt Horváth- és Dalmátország bánja volt. A többi úri családoknak is legnagyobb része vagyonos és tekintélyes volt az 1848-as időkben, kiknek tagjai közül többen alispánok, szolgabírák és táblabírák voltak. Ezen időben tehát Kalotaszegnek a központja nem Bánffyunyad, hanem Kalotaszentkirály volt, úgy társadalmilag, mint közigazgatásilag is. Hiszen ez a hely volt az eszmecserék, összejövetelek és időtöltések központja. Ezen hely volt egy szolgabírói járásnak a székhelye, valamint az adóhivatalnak is. Zentelke községében pedig udvara volt gróf Bánffy Miklós zászlós úrnak és báró Jósika János tábornoknak, mint ezt fentebb is említém, kik itteni birtokukat gazdatisztjeik által kezeltették.

(Megjelent: Pedagógiai dolgozatok és alkalmi közlemények, pedagógiai esetek, s szépirodalmi dolgozatok, Kolozsvár, 1904)

A falu előljárói a 20. század elején. Az eredeti kép Póka Erzsébet tulajdona

A Föld Világnapja

Márciusban meghirdettük az idei vetélkedősorozatot két korosztálynak a zsámboki, kunadaci, szilágylomperti, körösfői, bánffyhunyadi és kalotaszentkirályi iskolák diákjai számára. Az V-VI. osztályosok (Magoncok) az iskolák által szervezett online vetélkedőn vesznek részt, a VII-VIII.-os diákok (Palánták) pedig a ZöldOkos Kupa vetélkedőjén mérik össze tudásukat.

Mindkét korosztály csapatai egy tudományos kisdolgozatot is kell készítsenek **Az „erdőm” mint ökoszisztéma!** címmel.

Bízunk benne, hogy idén sikerül megszervezni úgy Föld-napi rendezvényünket, mint az ökotábort.

Péter György-Árpád
egyesületi elnök

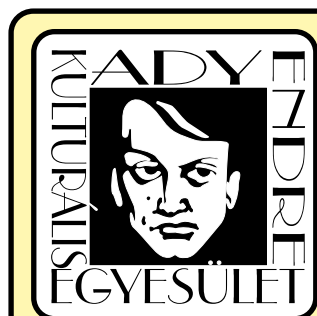
Ziua Mondială a Pământului

În luna martie a acestui an am lansat un concurs pentru elevii din clasele V-VIII din școlile Sâncraiu, Huedin, Izvoru Crișului, Lompirt, Kunadacs și Zsámbok (ambele din Ungaria), în două categorii de vârstă.

Elevii înscriși vor participa la un concurs online și trebuie să întocmească un eseu cu titlul **Pădurea „mea”, ca ecosistem!**

Sperăm că în acest an o să avem posibilitatea de a organiza Ziua Mondială a Pământului și tabăra ecologică.

Péter György-Árpád
președinte

**Kérjük,
adója 3,5%-val
támogassa az**

Ady Endre Kulturális Egyesületet!

Denumire entitate nonprofit:
ASOCIAȚIA CULTURALĂ ADY ENDRE

Cod de identificare fiscală al entității nonprofit:
CIF: 6991921

Cont bancar (IBAN):
RO79 RZBR 0000 0600 0782 1827

HÚSVÉT

Miért kereséd Őt a sírba
Hisz nincsen ott, mert nem halott.
Halál bilincse szétszakítva,
Az Úr Jézus feltámadott!

A Golgotán volt az ítélet,
Ott győzte le a bűnt s halált.
A sírból most kikelt az élet,
Az ígéret valóra vált!

A Golgotán Ő meghalt érted,
Ő bűnös szív, ezt ne feledd.
A Golgotánál hajtsd meg térded,
És sírva sírj bűnöd felett.

De nagypéntekre jött a húsvét,
Örülj, ujjongj bűnbánó szív,
Az Úr életre kelve ismét,
Örökre él s életre hív!

Cum am putea pătrunde o taină-atât de mare
Ca cea de la mormântul din care-ai înviat?
Dar când din norii slavei vom auzi chemarea
Ne-om înalță spre Ceruri cum Tu Te-ai înălțat.

Îți vom privi Făptura pe care niciodată
Vreun om hain sau înger n-o vor pecetlui,
Și-n adorare sfântă, ingenunchind 'nainte
Îți vom cânta "Osana!" cu cetele de mii.

Mărire Ție, Doamne, ce-ai biruit și moartea
Și tot păcatul lumii din miile de ani
Și-ai împăcat prin Tine pe Dumnezeuul Tată
Cu oamenii nevrednici care Ți-au fost dușmanii!

Ne închinăm Isuse, ce-ai înviat o lume
Deprinsă cu mormântul străin și ferecat...
Mulțime-aceasta, Doamne, Te va urma pe tine,
Căci Tu ești Domnul Vieții la care i-ai chemat!

SILVANUS ÖKOLÓGIAI EGYESÜLET

„Együtt egy egészséges környezetért”

Kérjük Önt, hogy személyi-jövedelemadója 3,5%-ával
támogassa egyesületünket e nemes cél érdekében.
A jelen felhíváshoz az űrlapot (melyet a Pénzügyi
Hivatalnál – Finanze, vagy a Polgármesteri Hivatalnál
lehet igényelni), kérjük a következőképpen kitölteni:

Denumire entitate nonprofit:
ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ SILVANUS

Cod de identificare fiscală
al entității nonprofit: **15846785**

Cont bancar (IBAN)
RO73 RZBR 0000 0600 0630 2818

Ön a már kifizetett adójának 2%áról dönthet,
hogymilyen célokra használják

Előre is köszönjük támogatását és bizalmát.

ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ „SILVANUS”

„Împreună pentru un mediu sănătos”

Cerem și sprijinul D-voastră cu cel 3,5% din im-
pozitul pe venit. Formularul (se poate solicita de
la Direcția Generală a Finanțelor – Huedin sau de
la Primăria Sâncraiu), sprijinind asociația noastră, se
completează în felul următor:

Dumneavoastră trebuie să decideți în ce scop veți
folosi procentul de 2% din impozitul plătit statului.

Mulțumim anticipat.

Valea copilăriei

de Radu KRETZUDA

Am plecat să văd, la Vale,
Locul meu cel preferat,
Mi-a ieșit un drum în cale,
Și credeam că l-am uitat.

Dar era aceeași cale
Ce-o băteam de mic copil,
Asfaltată și cu dale...
De primarul celabil.

Și-am totcoborât spre Vale,
Cu imaginile-n gând
Și cu pașii mai agale,
Reflectând și meditănd.

Însă n-am mai dat de Vale,
Era un canal modern,
Închisat în ale sale
Umbre reci de suflet tern.

Iar în depărtare coturi
Înfundate și hazlii,
Străjuite doar de cioturi
Din răchitele dilii.

Aș fi dat un sac de galbeni
Să mai pot a mă scălda,
Să mă văd cu ai mei prieteni,
Doamne, ce m-aș bucura!

Dar e sec cursul de apă
Și nisipul pământit,
Nimeni calul nu-și adapă,
Nimeni nu-i la pescuit.

Ierburile sunt stăpâne,
Ondulându-vă lurind,
Iar răchitele bătrâne
Își duc veacul ațipind.

Am chitit cu gându-n urmă
La cea Vale din trecut,
Chipul ei nimic nu-l curmă,
Mi-e în suflet ca-ntr-un scut.

M-am întors acasă vesel,
N-am găsit ce-am căutat,
Cinevrea trecutul lese-l,
Eu cu elsunt mai bogat.

26–27. sept. 2020, 23h – 2h,
Brășoru, pe Valea Călata.

* VICCEK * BANCURI * VICCEK * BANCURI * VICCEK * BANCURI *

Anyósa temetéséről érkezik haza a
férj, amikor hatalmas vihar támad. Dö-
rög az ég, villámlik, és a szél egy csere-
pet is a fejére sodor a ház tetejéről. A
férj felnéz, jól megszemléli a viharos
égboltot és így szól:

– Na, úgy látszik felért!

*

– Maga ügyvéd?

– Igen.

– És van ügye?

– Nincs.

– Akkor maga ügyetlen?

– De volt egy ügyem!

– Akkor maga együgyű!
– De azt is elvették.
– Tudom már! Maga ügyefogyott!

*

Turistul într-un sat din Ardeal;
– Auzi bade, în satul asta, unde fier-
beți voi palincă?
– Dapăi, domnule dragă, vezi dum-
neata biserica aia?

– Da.

– No, numa acolo nu! – Bună ziua!

*

– Bună ziua, domnule polițist!
– Dumneata, tinere domn, pe gheața

asta conduci cu 80 km pe oră? Vrei să
ajungi la spital?

– Da!

– Bravo, frumos răspuns! Ești șmecher?

– Nu! Sunt doctor!

Kiadja a Kalotaszentkirályi
Polgármesteri Hivatal

Editat de Primăria Comunei Sâncraiu

✉ 407515, Sâncraiu nr. 340, județul Cluj
tel/fax: 0264 257588
e-mail: sancraiu@sancraiu.ro
web: www.sancraiu.ro